

А ЗАВТРА... ТЕПЛИЙ ОЛЕКСА

ЩАСЛИВА ДОЛЯ ВІКТОРІЇ ЗАБОЛОЦЬКОЇ

«Заболоцька ніколи не мислить себе як «зірку». Саме схильність до таких помилок занастила дуже багатьох співаків, адже самовдоволеність – це кінець. Та для Вікторії найголовніше – музика».

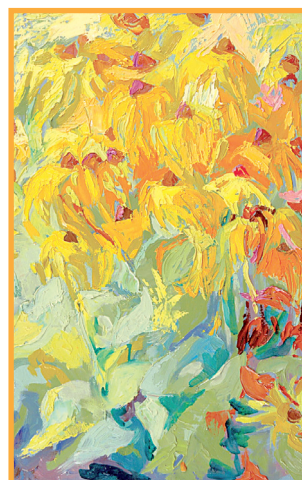
с. 6

ВЕСНЯНИЙ ВЕРТОГРАД

«Сад Ольги Петрової – це пошук особистого раю не зовні, а погляд всередину, у нетрі власної душі. Хто знає, що там чекає на сміливого глядача: ніжне цвітіння, стиглі плоди чи змії, що причаївся в травах».

с. 9

В ЕКСПОЗИЦІЇ – СТРАСТІ ХРИСТОВІ

У Львівському національному музеї відкрилась виставка «Іконопис на тканині XVII – першої половини XVIII століть», де вперше комплексно представлено сакральні твори з фондів музею...

с. 11

СХВАЛЕННЯ УРЯДОМ ПРОЕКТІВ ПОСТАНОВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Уряд на своєму засіданні 20 березня схвалив проект постанови Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку використання коштів у державному бюджеті для виплати грантів Президента України молодим діячам мистецтва для створення і реалізації творчих проектів, премій і стипендій за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва.

Зазначений документ підготовлений відповідно до ст.20 Бюджетного кодексу України та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 27.12.2012 № 51361/0/1-12 з метою визначення механізму використання коштів, передбачених у державному бюджеті за

програмою «Гранти Президента України молодим діячам мистецтва для створення і реалізації творчих проектів, премій і стипендій за видатні досягнення у галузі культури, літератури, мистецтва».

Прийняття постанови сприятиме цільовому та ефективному використанню бюджетних коштів для виплати грантів Президента України.

Уряд на своєму засіданні 20 березня схвалив проект постанови Кабінету Міністрів України Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Міністерству культури за деякими програмами.

Зазначений документ підготовлений на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 27.12.2012 № 51361/0/1-12 та з метою уточнення норм постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2011 року № 247 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Міністерству культури за деякими програмами».

Прийняття постанови забезпечить ефективне та цільове використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству культури за бюджетною програмою «Фінансова підтримка національних та державних художніх колективів, концертних і циркових організацій».

Зменшення відсотку обсягу фінансової підтримки, що надається для покриття поточних витрат, не забезпечених власними доходами, дозволить збільшити доходи підприємств циркової галузі та надасть можливість зменшити залежність фінансово-господарської діяльності вказаних підприємств від фінансування з державного бюджету.

Уряд на своєму засіданні 20 березня схвалив проект постанови Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку використання коштів у державному бюджеті для виплати грантів Президента України молодим

діячам мистецтва для створення і реалізації творчих проектів у сфері кінематографії та премій за видатні досягнення у галузі кінематографії.

Зазначений документ підготовлений відповідно до ст.20 Бюджетного кодексу України та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 27.12.2012 № 51361/0/1-12 з метою ефективного та цільового використання коштів передбачених у державному бюджеті за програмою «Гранти Президента України молодим діячам мистецтва для створення і реалізації творчих проектів у сфері кінематографії та премій за видатні досягнення у галузі кінематографії».

УРЯД СХВАЛИВ ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СТИПЕНДІЙ ВИДАТНИМ ДІЯЧАМ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Кабінет Міністрів схвалив проект Указу Президента України «Про призначення державних стипендій видатним діячам культури і мистецтва». Відповідне рішення прийнято на засіданні Уряду 27 березня 2013 року.

Даний проект Указу розроблено Міністерством культури України відповідно до Указу Президента України від 10 вересня 2011 року № 906 «Про державні стипендії для видатних діячів науки, освіти, культури і мистецтва, охорони здоров'я,

фізичної культури і спорту та інформаційної сфери».

До проекту Указу включено 22 претендента (9 довічних та 13 дворічних державних стипендій), кандидатури яких були подані на розгляд Комісії з питань призначення

державних стипендій видатним діячам культури і мистецтва та пройшли конкурсний відбір.

Прийняття вищезазначеного Указу сприятиме реалізації державної політики щодо підтримки та поліпшення матеріальних умов життя

видатних діячів української культури і мистецтва та соціального захисту професійних творчих працівників і працівників культури.

Нагадаємо, станом на 1 січня 2013 року кількість стипендіатів, які отримують дворічні державні стипендії складає 177 осіб, довічні – 187 осіб.

ЗАТВЕРДЖЕНО ПЛАН ЗАХОДІВ З ПІДГОТОВКИ ТА ВІДЗНАЧЕННЯ 120-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

Кабінет Міністрів затвердив план заходів з підготовки та відзначення у 2014 році 120-річчя від дня народження Олександра Довженка. Відповідне розпорядження було прийнято на засіданні Уряду 20 березня 2013 року.

Планом заходів передбачається організація та проведення цілої

низки виховних заходів з вивчення та популяризації творчого шляху Олександра Довженка, зокрема проведення читачьких конференцій за творами О. П. Довженка, заходів за круглим столом, тематичних вечорів, літературних вистав у загальноосвітніх навчальних закладах.

Протягом 2013–2014 років планується провести капітальний ремонт та технічне переоснащення кінотеатру та гімназії імені О. П. Довженка у селищі Сосниця, на батьківщині геніального українського кінорежисера. Крім того опрацьовується питання щодо розширення площ Сосницького

літературно-меморіального музею Олександра Довженка.

Також передбачено інші заходи щодо відзначення 120-річчя від дня народження Олександра Довженка – видання літературних творів Олександра Довженка у комплекті з фільмами у форматі DVD, здійснення широкого

ретроспективного показу в Україні, а також за кордоном фільмів Олександра Довженка, створення ігрового телефільму про життя та творчий шлях режисера, проведення міжнародної науково-практичної конференції, літературних читань, семінарів, лекцій тощо.

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА ГОТУЮТЬСЯ ДО ПРОВЕДЕННЯ СПІЛЬНИХ ЗАХОДІВ З ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Міністр культури України Леонід Новохатько 21 березня провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Генриком Літвіним.

Сторони обговорили питання активізації міжкультурного діалогу, зокрема організації спільних мистецьких заходів з нагоди вшанування 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка.

Також особливої уваги співрозмовники приділили розвитку українсько-польських відносин в галузі збереження культурної спадщини.

УКРАЇНА ТА ТУРЕЧЧИНА ПРОДОВЖУЮТЬ РЕАЛІЗОВУВАТИ СПІЛЬНІ КУЛЬТУРНІ ПРОЕКТИ

21 березня міністр культури України Леонід Новохатько зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Турецької Республіки в Україні Мехметом Самсаром.

Насамперед Леонід Новохатько висловив вітання Послу з нагоди свята Навруз.

У свою чергу Мехмет Самсар подякував міністру за участь в урочистому відкритті цього свята та

зазначив, що Навруз є дуже важливою подією для всіх тюркомовних народів та для Турецької Республіки зокрема.

Крім того, Посол повідомив, що найближчим часом планується

відкриття турецького культурного центру в м. Києві.

У ході зустрічі сторони порушили питання щодо активізації культурного співробітництва шляхом проведення виставок, реалізації

спільних проектів між музеями, театрами опери та балету обох країн, а також проведення на взаємній основі Днів культури України та Турецької Республіки.

УКРАЇНА ТА АЗЕРБАЙДЖАН ГОТУЮТЬСЯ ДО ПРОВЕДЕННЯ СПІЛЬНИХ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ЗАХОДІВ У 2013 РОЦІ

21 березня відбулася зустріч міністра культури України Леоніда Новохатька з Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні Ейнуллою Мадатлі.

Леонід Новохатько привітав азербайджанську сторону зі святом Навруз та зауважив, що урочисте святкування відбулось на високому рівні.

У зв'язку з чим Посол зазначив, що співробітництво з Міністерством культури України є одним з

найважливіших напрямків діяльності Посольства Азербайджанської Республіки в Україні, зважаючи на плідну та активну співпрацю в галузі культури. Також у ході зустрічі сторони обговорили перспективи та шляхи її подальшого розвитку.

Ейнулла Мадатлі поінформувала українську сторону про культурні заходи, які проходять за підтримки Посольства Азербайджанської Республіки в Україні.

Насамкінець Леонід Новохатько пообіцяв докласти всіх зусиль

для належної підготовки та проведення на високому рівні Днів азербайджанської музики в Україні (1–4 квітня 2013 р.) та Днів культури України в Азербайджанській Республіці (10–14 червня 2013 р.)

РОЗПОЧАЛИСЯ ДНІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ В ТУРКМЕНИСТАНІ

27–29 березня на виконання домовленостей, досягнутих під час державного візиту Президента України Віктора Януковича до Туркменистану, відбудуться Дні культури України в Туркменистані.

Міністр культури України Леонід Новохатько 27 березня відвідав м. Ашгабат та взяв участь у цих урочистостях.

Перш за все українська делегація вшанувала пам'ять Т. Г. Шевченка покладанням квітів до його пам'ятника в м. Ашгабат.

У рамках візиту Леонід Новохатько провів робочу зустріч із заступником Голови Кабінету Міністрів Туркменистану Бягуль Нурмирадovou та міністром культури Туркменистану Гунчею Маммедовой, під

час якої сторони обговорили питання подальшого співробітництва в культурно-гуманітарній сфері між державами.

Крім того запланована зустріч Голови Національної спілки кінематографістів України Сергія Тримбача, який входить до складу офіційної делегації, з туркменськими колегами.

Відкриття Днів культури України в Туркменистані розпочалося в Національному культурному центрі Туркменистану Палаці мукамів концертною програмою за участю Київського академічного театру українського фольклору «Берегиня». У програмі також заплановані виставки виробів декоративно-прикладного мистецтва України,

художніх голограм скіфського золота та фотовиставка «Україна сьогодні», майстер-клас Петриківського художнього розпису, показ кінофільмів «За двома зайцями» та «В бой ідуть тільки старики».

Урочисте закриття Днів культури України в Туркменистані відбудеться 29 березня спільним концертом майстрів культури України та Туркменистану.

27 БЕРЕЗНЯ В КИЄВІ РОЗПОЧНЕТЬСЯ МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ГІТАРНОГО МИСТЕЦТВА «ГІТАС»

27-31 березня у місті Києві за підтримки Міністерства культури України відбудеться V Міжнародний фестиваль-конкурс гітарного мистецтва «Гітас».

Засновником та організатором фестивалю є Національна всеукраїнська музична спілка. У цьогорічному фестивалі-конкурсі візьмуть участь 168 конкурсантів,

які представлять музично-освітні заклади з України, Росії, Білорусії, Болгарії та Ізраїлю.

Урочиста церемонія відкриття V Міжнародний фестиваль-конкурс

гітарного мистецтва «Гітас» відбудеться 27 березня о 18.00 у Великій концертній залі Київського будинку учителя. Фестиваль розпочнеться концертом за участю членів журі

конкурсу: заслуженого артиста України Володимира Доценка (Україна), лауреата міжнародних конкурсів Ференца Берната (Угорщина), а також гостя фестивалю, лауреата міжнародних конкурсів Бориса Бельського (Україна).

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ІНФОРМУЄ, ЩО ПРЕМІЮ
ІМЕНІ М. В. ЛИСЕНКА 2013 РОКУ
ПРИСУДЖЕНО:**

– композитору Стеценку Володимирі Івановичу – за творчі здобутки в жанрі хороваї музики (на українські народні та духовні тексти);

– музикознавцю Сюті Богдану Омеляновичу – за наукові праці 2006–2011 років;

– музикознавцю Чекану Юрію Івановичу – за музикознавчі праці 2007–2012 років та досягнення в педагогічній діяльності.

ВИСТАВКА «САД ЛЮБОВІ»

Міністерство культури України, Національний музей Тараса Шевченка, gallery Arka, арт-проект «Культура + P2 = мистецтво» презентують виставку творів Валерія Франчука «Сад Любові».

Валерій Франчук – художник, графік, публіцист, член Національної спілки художників України з 1990 р., заслужений художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка та Премії імені Василя Стуса.

Його творчий доробок складає більше як 3000 творів живопису і понад 700 графічних робіт. Твори зберігаються в музеях, громадських організаціях, культурних центрах України та світу.

Арт-проект «Культура + P2 = мистецтво» здійснюється спільними зусиллями галереї «Арка» та телеканалу «Культура». У рамках проекту відбуватимуться виставки відомих українських митців.

Витавка Валерія Франчука триватиме з 5 до 15 квітня 2013 року.

«ФРАНЦУЗЬКА ВЕСНА»

На фестивалі «Французька весна» традиційно показують новинки французького театру, кіно, музики та літератури. Цьогоріч він відкриється 2 квітня в ботанічному саду ім. М.М. Гришка. З 20:00 до 22:00

вулицьний театр La Machine проведе піротехнічне шоу «Вогні», при цьому вхід на подію вільний.

Фестиваль відбудеться у васяте в Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Львові, Одесі та Харкові. Гостем Києва стане відомий драматург Ерік-Емануель Шмітт. Його п'єси входять до театральної програми фестивалю, наприклад, французький театр Roseau представить «Маленькі подружні злочини».

Також у програмі «Французької весни» прем'єра фільму з Тімом Ротом і Жаном Дюжарденом «Мебіус», танцювальне шоу Tiger Tiger Burning Bright про немислиме прискорення ритмів життя, виступи співачки Зази Фурньє, стріт-арт і проєкт, присвячений 100-річчю квадрата Малевича.

«ЮМОРИНА 2013» В ОДЕСІ

«Юморина 2013» стартує в Одесі 1 квітня опівдні біля Оперного театру і завершиться пізно ввечері дискотекою для молоді на Куликовому полі.

Це найвеселіший, барвистий, весняний, єдиний у своєму роді, абсолютно неповторний фестиваль в Одесі з 40-літньою традицією!

Свято традиційно стартує біля Оперного театру, після чого почнеться Парад Гумору – карнавальна хода від Соборної площі по вулиці Дерибасівській.

Упродовж дня в рамках «Юморина 2013» на різних майданчиках Одеси відбудуться концерти, розіграші призів, конкурси та розваги.

Щорічно 1-го квітня в Одесі міська влада організовує відкриття чергового гумористичного пам'ятника у дворикі скульптур Літературного музею.

Заключним етапом свята мають стати гала-концерти на Куликовому полі та Приморському бульварі зі святковим феєрверком. У гала-концертах візьмуть участь артисти з усього СНД, столичні зірки естради та гумору.

КИЇВСЬКІ УЧНІ БУДУЮТЬ ШКОЛУ МАЙБУТЬОГО

19 березня 2013 року в місті Києві Асоціація відновлюваної енергетики «Альтернатива» на базі київської спеціалізованої школи «Тріумф» втілює новий освітній проєкт – науково-практичну студію «Школа майбутнього». У рамках занять на базі конструкторів Lego учні побудують школу, що застосовуватиме відновлювані джерела енергії та буде представлена на Всеукраїнському дитячому архітектурному конкурсі, організованому компанією ПРОЛЕГО в Україні.

Спеціалізована школа «Тріумф» стала першим освітнім центром АВЕ «Альтернатива». Учні школи щойно реалізували перший проєкт «Будуємо місто Альт», що стало втіленням «зеленої» мрії – автомобілі на сонячних батареях, котрі підзаряджаються під час руху, дитячі каруселі на фотовольтаїці, лінія автоматичного сортування сміття, вітряки та ін.

Про подію розповіла директор спеціалізованої школи «Тріумф» Мовчун Олена Миколаївна: «До проєктів з відновлюваними джерелами енергії залучені майже всі учні школи – від найменших до найстарших, кожен може проявити себе, та найважливіше – діти самі прагнуть долучитися до процесу. Учні не тільки здобувають безцінні навички та знання, змінюється їхній світогляд та з'являється усвідомлення важливості та неминучості застосування «зелених» ідей та технологій у житті людини».

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ КОНКУРС ПИСАНОК ВІД МУЗЕЮ ІВАНА ГОНЧАРА

Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» в рамках Всеукраїнського дитячого фольклорного фестивалю «ОРЕЛІ» запрошує до участі у Всеукраїнському конкурсі писанок.

Цього року в рамках конкурсу писанкарства відбудуться дві події, що залучать до участі не лише дітей, а й

родини. Протягом квітня 2013 року всі охочі зможуть написати свою першу писанку, дізнатись про символіку та традиції святкування Великодня, а також стати учасником конкурсів-виставок писанок.

Кращі писанки будуть представлені на виставці в Музеї Івана Гончара з 27 квітня до 5 травня 2013 року. Відкриття виставки та нагородження учасників конкурсу відбудеться 27 квітня 2013 року о 14:00 в Музеї Івана Гончара.

СВЯТО ТЕПЛОГО ОЛЕКСИ В ПИРОГОВО

30 березня Національний музей народної архітектури та побуту запрошує на свято Теплого Олексі.

У програмі свята: театралізоване дійство «Весняна казка степового Приазов'я», під час якого покажуть, як зустрічають весну народи українського Приазов'я: німці, татари, поляки, євреї, росіяни.

Представлять програму аматорських колективи м. Мелітополя.

Під час свята виступатимуть народні колективи з весняною концертною програмою.

На гостей музею чекають різноманітні народні розваги: змагання на колоді, катання на конях, перетягування каната, катання на санях та ослоні, а також інші конкурси та забави. Ви відвідаєте ярмарок народних майстрів та пасічників, покуштуєте народні страви. Кульмінація свята о 17:00 – спалення Зими.

МИСТЕЦЬКА ЗУСТРІЧ В АРХІВІ-МУЗЕЇ

28 березня о 17.00 в конференц-залі Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України в межах літературно-музичного проєкту «Мистецькі зустрічі в архіві-музеї» відбувся концерт скрипкової та фортепіанної музики за участі лауреатів міжнародних та всеукраїнських конкурсів Катерини Суглобіної (скрипка) та Андрія Романішина (фортепіано).

Програма концерту двох молодих музикантів охоплює широку палітру жанрів та стилів західноєвропейської і російської музики: від видатного класика Людвіга ван Бетховена – слухачі мали змогу порівняти Бетховена «скрипкового» (Романс фа мажор) та суто «фортепіанного» (звучала знаменита соната «Аврора») до російських геніїв Дмитра Шостаковича (частини скрипкового концерту) та Сергія Прокоф'єва (скрипкова соната). Своєрідною «розрядкою» поміж серйозних полотен цих митців була блискуча мініатюра іспанця Генріка Венявського – Полонез ля мажор.

ФЕСТИВАЛЬ МИСТЕЦТВА «ЯЛТИНСЬКІ КАНІКУЛИ»

З 27 по 31 березня в Ялті відбувається XII міжнародний фестиваль мистецтва «Ялтинські канікули».

Фестиваль проводиться щорічно в Ялті під девізом «Мир. Молодь. Мистецтво» з метою підтримки міжнародного

молодіжного фестивального руху, а також популяризації аматорської художньої творчості.

У заході беруть участь студенти, вихованці різноманітних творчих колективів, шкіл мистецтв, гуртків, а також усі бажаючі з різних регіонів України.

У програмі фестивалю: конкурсні виступи колективів, команд та солістів; участь кращих колективів, команд та солістів у заключному гала-концерті фестивалю за рішенням журі; культурно-екскурсійна програма.

У МІСТІ ЛЕВА СВЯТКУЮТЬ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ТЕАТРУ

Яскраво та змістовно відзначила львівська громада Міжнародний день театру.

27 та 29 березня у Львівському драматичному театрі імені Лесі Українки – неочікувана прем'єра «Анатомія Театру» за мотивами нарисів Карела Чапека «Як ставиться п'єса» (режисер-постановник – художній керівник, заслужена артистка України Людмила Колосович, художник-постановник – Наталія Руденко-Краєвська, хореограф-постановник – Наталія Каспшишак).

27 березня в приміщенні Першого академічного театру для дітей та юнацтва відбулася вистава «Олівер Твіст» за мотивами однойменного твору Ч. Діккенса.

30 березня в Театрі естрадних мініатюр «І люди, і ляльки» – вистава «Колобок», яка переносить глядачів у затишну атмосферу вишуканої європейської пекарні, де на тлі аромату свіжоспечених пряників звучить неперевершена музика Йозефа Гайдна. Завітайте туди і почувіть як троє чарівних майстрів розповідають «смачну» історію про Колобка.

Нагадуємо, що у Львові діє 8 професійних театрів, 6 театрів-студій і цирк. Місто є значним осередком театрального життя – щороку тут проходять два театральні фестивалі: «Золотий лев» і «Драбина».

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВІНІЛОВОЇ ПЛАТІВКИ БУМБОКСУ «СЕРЕДНІЙ ВІК»

Учасники гурту «Бумбокс» вирішили зробити ексклюзивний подарунок своїм шанувальникам.

Музиканти збираються випустити спеціальне колекційне видання свого альбому 2011 року «Середній вік» на вінілових платівках.

Тираж дисків становитиме лише 500 екземплярів. Всі платівки будуть пронумеровані і підписані групою.

Презентація вінілового «Середнього віку» відбудеться 30 березня у столичній StereoPlaza.

Початок о 19:00.

Сумна звістка надійшла до нас. 25 березня після тяжкої тривалої хвороби на 76-у році помер колишній голова Держтелерадіо УРСР, з 1991 року – президент Державної телерадіомовної компанії України, депутат Верховної Ради України 10 і 11 скликань, член Адміністративної ради Євробачення, секретар Спілки журналістів України

Микола Федорович ОШКЕВИЧ

Колектив Національного газетно-журнального видавництва висловлює глибоке співчуття сім'ї покійного, його близьким, друзям і колегам. Світла пам'ять!

Щодо безоплатної передачі об'єктів державної власності

Основні засади передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах або у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, а також об'єктів права комунальної власності у державну власність **безоплатно** або шляхом обміну визначено Законом України від 3 березня 1998 р. № 147/98-ВР «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» (далі – Закон № 147/98-ВР).

Закон № 147/98-ВР **регулює відносини**, пов'язані з передачею об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах або у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, а також об'єктів права комунальної власності у державну власність.

Дія Закону № 147/98-ВР **поширюється** на об'єкти права державної та комунальної власності, у тому числі передані в безоплатне користування самоврядним установам і організаціям або в оренду.

Передача у державну або комунальну власність об'єктів права інших форм власності може регулюватися положеннями цього Закону, якщо інше не передбачено законом або рішеннями відповідних місцевих рад.

Об'єктами передачі згідно з Законом № 147/98-ВР є:

- цілісні майнові комплекси підприємств, установ, організацій (далі – цілісні майнові комплекси підприємств), їх структурних підрозділів;
- **нерухоме майно** (будівлі, споруди, у тому числі приміщення (після виділення їх в окрему облікову одиницю (інвентарний об'єкт) на підставі розподільного балансу), об'єкти незавершеного будівництва);
- **інше окреме індивідуально визначене майно підприємств**;
- акції (частки, паї), що належать державі або суб'єктам права комунальної власності у майні господарських товариств;
- об'єкти житлового фонду, гуртожитки та інші об'єкти соціальної інфраструктури (*навчальні заклади, заклади культури (крім кінотеатрів), фізичної культури та спорту, охорони здоров'я (крім санаторіїв, профілакторіїв, будинків відпочинку та аптек), соціального забезпечення, дитячі оздоровчі табори*), які перебувають у повному господарському віданні чи оперативному управлінні державних підприємств, установ, організацій (далі – підприємств) або не увійшли до статутного капіталу господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), у тому числі не завершених будівництвом.

Не можуть бути об'єктами передачі з державної у комунальну власність:

- цілісні майнові комплекси підприємств, що провадять діяльність, передбачену частинами першою і другою статті 4 Закону України «Про підприємництво»;
- цілісні майнові комплекси казенних підприємств;
- майно підприємств, списане в установленому законодавством порядку;
- об'єкти, право власності на які не зареєстровано в установленому законом порядку (крім об'єктів житлового фонду та гуртожитків, нерухомого військового майна, яке вивільняється у процесі реформування Збройних Сил України);
- об'єкти, будівництво яких фактично продовжується за рахунок державних капітальних вкладень, до введення їх в експлуатацію;
- об'єкти, щодо яких є відповідне рішення про їх приватизацію.

Згідно статті 3 Закону № 147/98-ВР **ініціатива щодо передачі об'єктів** права державної та комунальної власності може виходити відповідно від органів, уповноважених управляти державним майном, Національної

академії наук, інших аналогічних самоврядних організацій, яким передано в користування державне майно (далі – самоврядні організації), місцевих органів виконавчої влади, відповідних органів місцевого самоврядування.

Передача об'єктів з державної у комунальну власність **здійснюється за рішенням:**

Кабінету Міністрів України – щодо об'єктів, визначених у абзацах другого, третьому, п'ятому частини першої статті 2 Закону № 147/98-ВР;

органів, уповноважених управляти державним майном, самоврядних організацій – щодо об'єктів, визначених у абзацах четвертому та шостому частини першої статті 2 Закону № 147/98-ВР.

Передача об'єктів з державної у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах **здійснюється за наявності згоди** відповідних сільських, селищних, міських, районних у містах рад, якщо інше не передбачено законом, а у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст – за наявності згоди районних або обласних рад, якщо інше не передбачено законом.

Також, слід керуватись і постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 № 1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» (далі – Постанова № 1482), яка **визначає порядок безоплатної передачі об'єктів права державної власності** із сфери управління міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, Фонду державного майна, інших державних органів, які відповідно до законодавства здійснюють функції з управління державним майном, об'єднань підприємств, яким делеговано функції з управління майном підприємств і організацій, заснованих на державній власності (далі – органи, уповноважені управляти державним майном), Національної академії наук, галузевих академії наук, інших установ та організацій, яким державне майно передано у безоплатне користування (далі – самоврядні організації), до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, або самоврядних організацій.

Дія Положення про порядок передачі об'єктів права державної власності (далі – Положення), яке затверджене Постановою № 1482, **поширюється на об'єкти незавершеного будівництва**, фінансування якого здійснюється в поточному році за рахунок державних капітальних вкладень, та об'єкти капітального будівництва, які передаються в експлуатацію після його завершення.

Згідно пункту 2 Положення **об'єктами передачі є:**

- а) цілісні майнові комплекси підприємств, установ, організацій, їх структурних підрозділів (далі – підприємства), крім об'єктів, визначених підпунктом «д» цього пункту. Структурний підрозділ підприємства може бути об'єктом передачі після виділення його в установленому порядку в цілісний майновий комплекс на підставі розподільного балансу;
- нерухоме майно (будівлі, споруди, у тому числі об'єкти незавершеного будівництва, крім об'єктів, зазначених в абзаці другого пункту 1 цього Положення, а також нежитлові приміщення), яке входить до складу цілісних майнових комплексів підприємств, що не підлягають приватизації, або використовується для розміщення органів державної влади, після виділення його в окрему облікову одиницю (інвентарний об'єкт) та за умови подальшого укладення з іншими балансоутримувачами будинку, в якому передаються приміщення, договору про спільне користування та утримання будинку і прибудинкової території;

б) нерухоме майно (будівлі, споруди, у тому числі об'єкти незавершеного будівництва, крім об'єктів, зазначених в абзаці другого пункту 1 цього Положення, а також нежитлові приміщення), крім майна, зазначеного в абзаці другому підпункту «а» цього пункту, після виділення його в окрему облікову одиницю (інвентарний об'єкт) за умови подальшого укладення з іншими балансоутримувачами будинку, в якому передаються приміщення, договору про спільне користування та утримання будинку і прибудинкової території;

в) акції (частки, паї), що належать державі у майні господарських товариств (крім передачі акцій державним органам приватизації засновниками відкритих акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації);

г) державне майно, що не увійшло до статутного капіталу господарських товариств, створених у процесі приватизації, корпоратизації;

г) підприємства, показники фінансово-господарської діяльності яких погіршилися внаслідок неефективного управління ними органами, уповноваженими управляти державним майном, або самоврядними організаціями;

д) цілісні майнові комплекси підприємств, установ, організацій, їх структурних підрозділів у зв'язку з прийняттям або скасуванням рішення про їх приватизацію;

е) інше окреме індивідуально визначене майно підприємств (крім нерухомого).

Відповідно до пункту 3 Положення **ініціатива щодо передачі об'єктів права державної власності** може виходити відповідно від органів, уповноважених управляти державним майном, або самоврядних організацій.

Пунктом 4 Положення визначено, що передача об'єктів права державної власності здійснюється за рішенням:

а) Кабінету Міністрів України – щодо об'єктів, визначених підпунктами «а», «в» і «г» пункту 2 цього Положення;

б) органів, уповноважених управляти державним майном, або самоврядних організацій за погодженням з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Мінфіном і Фондом державного майна – щодо об'єктів, визначених підпунктами «б» і «е» пункту 2 цього Положення;

в) засновника господарського товариства та органу, уповноваженого управляти державним майном, який приймає майно, за погодженням з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Мінфіном і Фондом державного майна – щодо об'єктів, визначених підпунктом «г» пункту 2 цього Положення;

г) органів, уповноважених управляти державним майном, самоврядних організацій та Фонду державного майна – щодо об'єктів, визначених підпунктом «д» пункту 2 цього Положення.

Передача об'єктів державної власності від одного підприємства до іншого (у разі коли підприємства належать до сфери управління одного і того ж органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації) **здійснюється:**

за рішенням Кабінету Міністрів України на підставі пропозиції органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації за погодженням з підприємствами, Фондом державного майна, Мінфіном і Міністерством економічного розвитку і торгівлі – щодо цілісних майнових комплексів структурних підрозділів підприємств, що не підлягають приватизації, і нерухомого майна, зазначеного в абзаці другого підпункту «а» пункту 2 цього Положення;

за рішенням органів, уповноважених управляти державним майном, за погодженням з підприємствами,

Фондом державного майна і Міністерством економічного розвитку і торгівлі – щодо інших цілісних майнових комплексів структурних підрозділів підприємств та нерухомого майна, зазначеного у підпункті «б» пункту 2 цього Положення;

за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації за погодженням з підприємствами – щодо іншого окремого індивідуально визначеного майна підприємств (крім нерухомого).

Пропозиції щодо передачі об'єктів права державної власності, яка здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України, **погоджуються** ініціатором передачі з:

- відповідним органом, уповноваженим управляти державним майном, або самоврядною організацією;
- відповідним органом охорони культурної спадщини – у разі передачі об'єктів культурної спадщини, що є пам'ятками;
- Антимонопольним комітетом – шляхом отримання дозволу на зазначену передачу у випадках, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції;
- підприємством – у разі передачі закріпленого за ним на праві господарського відання (оперативного управління) майна;
- трудовим колективом підприємства – у разі передачі об'єктів соціальної інфраструктури, споруджених за рахунок коштів цього підприємства.

Згода трудового колективу підприємства подається у формі виписки з протоколу загальних зборів (конференції представників).

У разі недосягнення згоди між сторонами, що передають і приймають об'єкти передачі, або з іншими сторонами, що погоджують передачу об'єктів, спільним рішенням цих сторін може створюватися тимчасова узгоджувальна робоча група для опрацювання взаємоприйнятних рішень та визначення у разі потреби додаткових умов запропонованої передачі.

Якщо виконання зазначених додаткових умов передачі залежить від органу, не задіяного раніше у процесі передачі, ініціатор передачі погоджує додаткові умови з цим органом.

У разі коли передача державного майна здійснюється за рішенням органів, уповноважених управляти державним майном, або самоврядних організацій, пропозиції щодо передачі (крім випадків передачі майна, зазначеного в підпункті «д» пункту 2 цього Положення) **погоджуються** відповідно до пункту 5 цього Положення (залежно від виду майна), а також з:

Мінфіном та Фондом державного майна у разі передачі майна із сфери управління одного органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації до сфери управління іншого органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації;

Фондом державного майна у разі передачі структурного підрозділу підприємства або нерухомого майна від одного підприємства іншому, якщо вони належать до сфери управління одного органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації.

Узгоджені пропозиції подаються ініціатором передачі до Міністерства економічного розвитку і торгівлі для погодження такої передачі.

У пропозиціях зазначаються назва майна, його місцезнаходження, найменування та місцезнаходження підприємства – балансоутримувача, ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ, стан його приватизації (корпоратизації), найменування органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації. Перелік документів, що додаються до пропозицій визначений пунктом 7 Постанови № 1482.

Передача об'єктів права державної власності здійснюється комісією з питань передачі об'єктів.

Передача майна здійснюється **в місячний термін** з дня прийняття рішення про передачу.

Передача оформляється актом приймання-передачі за формою згідно з додатком до Порядку подання та розгляду пропозицій щодо передачі об'єктів з комунальної у державну власність та утворення і роботи комісії з питань передачі об'єктів державну власність, затвердженого цією постановою. Акт складається у чотирьох примірниках, підписується головою і членами комісії та затверджується органом, який створив комісію. Право на управління об'єктом передачі виникає з дати підписання акта приймання-передачі.

Крім цього, слід зазначити і Закон України від 21.09.2006 № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 № 185-V (далі – Закон № 185-V). Цей Закон відповідно до Конституції України визначає правові основи управління об'єктами державної власності.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону № 185-V **управління об'єктами державної власності** – здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Статтею 6 Закону № 185-V **визначені повноваження** уповноважених органів управління відповідно до покладених на них завдань (*наведемо деякі з них*):

- приймають рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності (пункт 1);

– погоджують передачу об'єктів державної власності в комунальну власність, до сфери управління інших органів, уповноважених управляти об'єктами державної власності, господарських структур або в користування Національної академії наук України, галузевим академіям наук, а також передачу об'єктів комунальної власності в державну власність; у випадках, передбачених законодавством, приймають рішення про передачу об'єктів державної власності в комунальну власність, до сфери управління інших органів, уповноважених управляти об'єктами державної власності, господарських структур або в користування Національної академії наук України, галузевим академіям наук (пункт 18);

– виконують інші передбачені законодавством функції з управління об'єктами державної власності (пункт 38).

Також Законом № 185-V **визначені:** об'єкти управління державної власності, суб'єкти управління об'єктами державної власності, особливості управління та обмеження щодо розпорядження об'єктами державної власності (стаття 11), особливості відрахування державними підприємствами частини прибутку (доходу) (стаття 11'), щодо визначення вартості об'єктів державної власності та порядку їх охорони (стаття 13), відповідальність за порушення законодавства з питань управління об'єктами державної власності (стаття 17).

Отже, при безоплатній передачі об'єктів державної власності слід керуватись вищезазначеними нормативно-правовими актами.

Управління правового забезпечення Міністерства культури України

Килимом стелиться вдача

Щороку на Полтавщині проходить етнофестиваль «Решетилівська весна», який організовується облдержадміністрацією та Решетилівською майстернею художніх промислів у рамках реалізації загальнодержавної програми розвитку і популяризації народного мистецтва.

Згадана майстерня і роботи її колективу відомі не тільки в Україні, але й далеко за її межами. Приміром, гобелени зберігаються в музеях і урядових установах, штаб-квартирах ООН та ЮНЕСКО, приватних колекціях, виставляються на різних міжнародних виставках. І хоча тут виготовляють жіночі та чоловічі вишиванки, рушники, штори, національні костюми для художньої самодіяльності, однак килими і гобелени користуються найбільшим попиту.

І особливо ті, що виготовляються вручну на старовин-

Виставковий зал Решетилівської майстерні художніх промислів

орнамент нитками у пастельних чи сірувато-блакитних відтінках. І настільки це красиво виходить, що очей від гобелен не відвести.

При майстерні працює виставковий зал. Саме тут зібрані найкращі вироби знаних майстрів. Створена ще 1905

декоративно-ужиткового мистецтва.

Що не ім'я майстра, то ціла історія решетилівського килимарства. Вироби заслуженого майстра народної творчості України, лауреата Національної премії імені Т. Шевченка Надії Бабенко «Древо життя», «Ранок», народного художника України Леоніда Товстухи «Книга знань», «Пам'ять», «Поезія року», заслуженого майстра народної творчості України Доміни Єфремової «Пісня щастя», Ганни Бондарець «Квіти України», «Свято Івана Купала», «Богдан Хмельницький» склали «золотий фонд» вітчизняного і світового килимарства, демонструючи неймовірну красу навколишнього світу і орнаментальні форми.

На відміну від народних промислів у інших регіонах, у Решетилівці навички килимарства передаються із покоління у покоління. Євген Пілюгін – один із відомих майстрів. Разом із дружиною Ларисою більше 30 років тому переїхав до цього райцентру. Тоді й опанували тут народне мистецтво. У родині Пілюгіних 14 членів Національної спілки художників України. Доньки Наталя і Ольга уже в 13 років виткали свій перший килим «Півник». Закінчивши місцевий художньо-промисловий ліцей, навчаючись у самої Надії Бабенко, дівчата здобули вищу освіту і тепер самотужки виготовляють унікальні вироби. Саме родина Пілюгіних

виткала 14 килимів для приміщень Верховної Ради України.

Приміром, сьогодні Львівська національна академія мистецтв активно займається відновленням килимарства у Глинянах, де цим ремеслом опікувалися ще з 1889 року. На жаль, з роками воно тут зникло. А от у Решетилівці його вдалося зберегти. Спочатку на базі місцевої фабрики імені Клари Цеткін, а з 2006 року в майстернях килимаря створювали всі умови для плідної роботи. Нині директор цього підприємства Сергій Колінченко у складних економічних обставинах прагне за будь-яку ціну зберегти колектив і виробничі цехи. Торік йому вдалося домовитися з райрадою про оренду на пільгових умовах нового приміщення, організувати виїзну виставку у Донецьку і продемонструвати там роботи більшості решетилівських майстрів.

– Сьогодні важко купити справжню вишиванку, гобелен чи кераміку, – розповідає Сергій Олександрович. – Ми пропонуємо (і цим приваблюємо справжніх поціновувачів автентичних народних виробів) високохудожні вироби ручної роботи. Хоча, звичайно, є і машинного виготовлення. Покупці приїздять звідусіль.

Важко навіть уявити (зразки краще побачити на власні очі у виставковій залі або у місцевій крамниці), що замовник дає майстрові фото і через деякий час з отих ниток одержує виткане зображення на гобелені.

– При цьому досягається повна схожість із оригіналом, – зауважує Сергій Колінченко.

Отакі чудотворці працюють у Решетилівці. Якби сам не переконався на фестивалі, не повірив би.

Володимир СУБОТА,
власкор «Культури і життя»
Полтавська область.
Фото Галини РОМАНЧИК,
Миколи МАРЧЕНКА

Килимарниця Галина Романчик

них дерев'яних верстатах, подібних тим, на яких ткали наші предки двісті-чотириста років тому. Цех з цим унікальним обладнанням сьогодні єдиний в Україні. Товари з решетилівською маркою – це високохудожні, якісні вироби.

Раніше у Решетилівському районі розводили овець, із вовни яких спеціально прямили нитки для килимів та гобеленів. Сьогодні овець практично не залишилося. Майстерня закуповує різнокольорові вовняні нитки. І тільки натуральні. Цим товари «Решетилівська» вирізняються поміж інших аналогічних виробів.

Кожен майстер одночасно художник і килимар. Йому допомагає уроджений хист, політ фантазії, ретельний розрахунок і досвід. Треба мати неабияке вміння, щоб відобразити намальований пейзаж або портрет людини, геометричний чи рослинний

Килимарний цех

НОВИНИ

І РОЗКВІТЛА КИЛИМАМИ КІРОВОГРАДЩИНА

«Кіровоградщина в килимовому мистецтві юних майстрів» – під такою назвою розгорнуто виставку у фонді «Україна» Леоніда Кучми. На виставці представлені роботи народного художнього колективу студії «Килимарство» комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості».

Гурток засновано в 1990 році Олександром Пренко, нині заслуженим майстром народного мистецтва України, відмінником освіти, головою Кіровоградського осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України.

Гостей та учасників виставки привітав Леонід Данилович Кучма.

– Сьогодні ми відкриваємо ще одну цікаву сторінку – килимарство на Кіровоградщині, сказав Леонід Кучма. Коли переступив поріг цієї виставкової зали, то ніби сонце мені усміхнулося. Такі теплі й незвичайні роботи майстрів з Кіровоградщини. Надзвичайно приємно, що на Кіровоградщині працює така талановита, заслужений майстер народного мистецтва України Олександра Пренко. Її роботи та роботи її учениць зачаровують, надихають.

Олександра Пренко народилася в Каспійську, що в Дагестані.

– У моєму житті тісно переплелися Північний Кавказ і Україна, – розповідає пані Олександра. У Махачкалі закінчила художнє училище за спеціальністю «художник-майстер килимарства». І вже там спробувала себе в роботі з дітьми в гуртку «Гобелен». Відтоді зрозуміла, що це сенс мого життя.

Леонід Кучма серед гостей та учасників виставки

Найголовнішим у своїй роботі майстриня вважає виявлення і розвиток індивідуальних здібностей дитини, формування естетичного художнього смаку, вдосконалення її умінь та навичок з різноманітних технік виконання килимарства, малюнка, композиції. Особливу увагу вона приділяє вихованню дітей на прикладах історії народного мистецтва, його гармонійного розвитку.

Головною героїнею урочистих заходів відкриття виставки стала 16-річна Ірина Мелешко з Кіровограда, багато років якої представлено в експозиції. Фахівці відзначили її високий професійний та творчий рівень, побажали нових успіхів. Одинадцятикласниця вже нині активно допомагає своєму керівнику у проведенні майстер-класів, бере участь у Всеукраїнських фестивалях та конкурсах, вона – переможниця Всеукраїнського дитячого фестивалю народної іграшки (ткана лялька 2009 р.), лауреат Всеукраїнського конкурсу-огляду за програмою «Нові імена України» 2010 р. та 2012 р., Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості, присвяченого Всесвітньому Дню землі 2009 р. та 2012 р. м. Кіровоград. Юна майстриня килимарства створює серії неповторних робіт – гобеленів та планує в майбутньому присвятити себе роботі з дітьми та молоддю.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Фото авторки

НОВИНИ

РАДИМО НЕ ПРОПУСТИТИ

На киян 1–4 квітня очікує цікава подія – «Дні азербайджанської музики в Україні». Її організатори – Міністерство культури України, Національна спілка композиторів України, Посольство Республіки Азербайджан в Україні, Спілка композиторів Азербайджану, Азербайджанський культурний центр імені Мусліма Магомаєва, Всеукраїнська громадська організація «Об'єднана діаспора азербайджанців України».

Ми зустрічимо велику делегацію азербайджанських композиторів і музикознавців на чолі з головою Спілки композиторів Азербайджану, видатною композиторкою сучасності Франгіз Алі-заде, а також відомих музикантів, у тому числі виконавців на доволі мало відомих у нас азербайджанських народних музичних інструментах тарі, сазі, каноні, кеманчі.

У концертах звучатимуть твори як славнозвісних митців старшого покоління – Асафа Зейналлі, Кара Караєва, Фікрета Амірова, так і близько десяти сучасних азербайджанських композиторів середньої та молодішої генерації, які працюють у найрізноманітніших музичних стилях. У камерній програмі (вівторок, 2 квітня, Концертний зал Національної спілки композиторів України, 19.00) разом із Національним ансамблем солістів «Київська

камерата» (художній керівник і головний диригент – Валерій Матюхін) гратимуть гості Сахіб Паша-заде (тар), Фірудін Аллахверді (саз), Самір Асадов (скрипка), Асім Халілов (віолончель), Чінара Муталлібова (канон), Аїда Рафієва (кеманча). Симфонічні твори (середа, 3 квітня, Колонний зал імені Миколи Лисенка Національної філармонії України, 19.00) виконуватиме Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України під орудою відомого азербайджанського диригента Фахреддіна Керімова.

Не менш цікавим обіцяє бути круглий стіл (четвер, 4 квітня, Концертний зал Національної спілки композиторів України, 12.00), у рамках якого з доповіддю виступить азербайджанський музикознавець Лала Гусейнова, а азербайджанські виконавці на народних інструментах представлять мистецтво мугаму, котре ЮНЕСКО у 2008 році визначило одним із шедеврів усної і нематеріальної культурної спадщини людства.

«Дні азербайджанської музики в Україні» – результат восьмирічної плідної співпраці Спілок композиторів Азербайджану та України. Азербайджанську музичну культуру в такому широкому жанровому і стильовому спектрі в Україні буде представлено вперше.

Тож запрошуємо на всі заходи фестивалю! Впевнені, що на вас чекають незабутні враження і відкриття.

Прес-конференція за участю представників української музичної громадськості та азербайджанських гостей відбудеться в понеділок, 1 квітня, о 16 годині в Музичній вітальні Національної філармонії України.

Ольга ГОЛИНСЬКА

Нещодавно в Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України в рамках проекту «Мистецькі зустрічі в архіві-музеї» відбувся концерт «Забуті вокальні шедеври Франца Шуберта». Один із його учасників – відомий журналіст і піаніст-концертмейстер пропонує читачам «КіЖ» власний погляд на подію.

Біля рояля стоїть красива молода жінка з каштановим волоссям. Вона занурилася в ноти: триває робота над новою програмою, причому всі тексти – німецькою. А відтак – треба вивірити щонайменші деталі, аби постати перед слухачем справжньою німкеню. Уже пізній вечір. Але їй не шкода часу. Родина, домівка, дитина – все зачекає. А вже найголовніше – це «свята до музики любов». Та й самий музичний матеріал – маловідомі пісні Франца Шуберта – буквально зачаровує. Подумати лишень: композитор писав ці нотні знаки двісті років тому в затишному провулку далекого Відня, запаливши свічку в кімнатці й віддавшись припливу натхнення!

Познайомимося ближче з київською співачкою Вікторією Заболоцькою (сопрано). Якщо ви ще не знаєте про таку, то, напевно, будете вражені її «послужним списком». Вікторія є лауреатом міжнародних і всеукраїнських конкурсів, виступала на сценах понад двадцяти країн світу. Крім вокальної, має освіту хорового диригента. Працювала солісткою хорів «Київ», «Кредо», «Хрещатик», у складі яких записала понад 40 (!)

Щаслива доля Вікторії Заболоцької

Вікторія Заболоцька (сопрано), Олександр Москалець (фортепіано)

компакт-дисків, із них 30 – як солістка. Багато часу присвячує викладанню вокалу, в тому числі – дітям (а це, повірте, дуже нелегка справа).

Вікторія часто виступає з сольними концертами. Численні радіокомпанії світу здійснили багато записів і трансляцій її співу. Співачка постійно працює над розширенням репертуару і регулярно готує нові програми.

Лютий 2013-го став особливим у творчій біографії Вікторії Заболоцької. Вона вирішила вивчити і шість разів представити в столиці унікальну добірку рідкісних пісень Франца Шуберта. Майже

всі вони не лише ніколи не виконувалися в Україні, а й загалом нечасто звучать навіть на провідних майданчиках Австрії та Німеччини. Більше того, нот цих творів ми не відшукаємо й у найбільшій книгосховищі нашої країни – Національній бібліотеці імені Володимира Вернадського.

Тепер кілька слів про «творчу кухню» Вікторії. В опусах Франца Шуберта вона намагається подати слухачеві найбагатшу палітру нюансів і відтінків, закладених у нотному тексті. Трепетне ставлення до вказівок автора, володіння кантіленою, ретельне

опрацювання поезії – усе це дало гідний результат. Безперечно, Шуберт – хрестоматійний автор і визнаний усім світом геній. Але як рідко ми стаємо свідками достойного виконавського втілення його шедеврів на українських концертних майданчиках!

Заболоцька ніколи не мислить себе як «зірку». Саме схильність до таких помилок занастала дуже багатьох співаків, адже самовдоволеність – це кінець. Та для Вікторії найголовніше – музика. І його величність Автор, себто композитор. Саме такі орієнтири (недосяжні, як небесні сузір'я) вона обрала для себе. І не прогадала!

Якщо хочете, можемо сказати, про що мріяла Вікторія одразу після закінчення школи. Вона подала документи на вступ до... хореографічного відділення! На щастя, екзамен передбачав виконання пісень. Тож досвідчені педагоги вчасно скерували абітурієнтку в потрібному напрямку.

Нині Вікторія Заболоцька продовжує роботу над шедеврами австро-німецької романтичної пісні й розучує добірку пісень Ріхарда Штрауса. Можна сподіватися, що скоро ми станемо свідками її нових творчих здобутків на цій ниві.

Олександр МОСКАЛЕЦЬ

Українська скрипка європейського «Браво!»

У бельгійському місті Намюрі 9–10 березня відбувся шостий Міжнародний конкурс юних скрипалів «Браво!» Змагання щороку проводить Вищий інститут музики та педагогіки Намюра, і нещодавно талановита молодь із різних країн світу знову мала можливість виявити свою майстерність у володінні одним із найдивовижніших музичних інструментів – скрипкою.

«Браво!» – один із небагатьох турнірів, який за досить нетривалу історію став лідером рейтингу скрипкових конкурсів Європи. Переможцями за весь час його проведення стали учасники з 25-ти країн.

Цьогоріч Україну на конкурсі «Браво!» було представлено вперше. І відразу – перемога! Учениця 4 класу Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені Миколи Лисенка дев'ятирічна Варвара Васильєва виборола першу премію у категорії А (вік учасників до 10 років).

Варвара Васильєва

її виконання творів «Алегро» П'єтро-Антоніо Фіокко, Етюд № 1 (ор. 73) Шарля Данкля, «Лярго» Франческо Верачіні, «Сіциліана та Рігодон» Фріца Крейслера викликало щире захоплення журі та слухачів.

Із незабутніми враженнями повернулася Варя в Україну – адже це її перший виступ на міжнародних змаганнях. «Конкурс дуже сподобався, – повідомила учасниця, – побачила багато цікавих ровесників із різних країн, хочеться більше працювати, рухатись далі, не зупинятися».

Звичайно, успіх Варвари був би неможливим без дбайливої і наполегливої роботи викладача з фаху – концертмейстера Симфонічного оркестру Національної філармонії України, скрипаль Вадима Борисова. Поєднання професійної майстерності Вадима Валерійовича та його небайдужого ставлення до фахового зростання учнів є запорукою високих результатів їхнього навчання. Не можна оминати словами щирої вдячності й педагогічний колектив КССМШ імені Миколи Лисенка, – зокрема, викладачів-методистів Ярославу Рівняк, Ольгу Корінець, і, безумовно, директора школи Валентина Шерстюка, які долучилися до успішного виступу Варвари Васильєвої на міжнародній арені. «Ми, як батьки, щасливі, що наша дитина має змогу вчитися в цій школі, де її розуміють, підтримують, де ми зустріли стільки талановитих педагогів і небайдужих людей», – зазначили рідні Варвари.

Створена при Київській консерваторії в далекому 1934

році, середня спеціалізована музична школа-інтернат імені Миколи Лисенка стала колицкою багатьох талантів, імена яких увійшли в історію світової музики. Тут розпочинали навчання композитори, музиканти і педагоги Ігор Шамо, Ян Френкель, Володимир Шаїнський, Леся Дичко, Володимир Бистряков, Володимир Кожухар, Юрій Кот, Тарас Петриненко та багато інших відомих митців. За роки існування школи підготувала понад 2500 переможців міжнародних і українських музичних конкурсів.

Приємно в черговий раз пересвідчитись, що наша музична освіта демонструє досягнення, які відповідають європейському рівню. Юні музиканти, котрі щодня здобувають нові музичні знання і вміння, – це майбутнє української національної культури. Тож бажано учням школи, в тому числі й Варвари Васильєвій, не втрачати наснаги і наполегливо йти до найвищих професійних вершин.

Тетяна ЗУБРИЦЬКА

Здібності розкриє «Петриківка»

«...Я навчу, як дивну пташку
У польоті зупинити.»
(О. Молдавська, «Петриківський розпис»)

Талановитими назвали учасників відвідувачі виставки робіт Зразкового художнього колективу «Петриківський розпис» гімназії № 179 Голосіївського району міста Києва, що відбулася в Національній бібліотеці імені Вернадського. Зацікавилися творчістю юних і читачі, які дізналися про подію в «КіЖ» № 8 за 22 лютого 2013 року. Пропонуємо познайомитися із керівником гуртка, майстром традиційного народного мистецтва НСХУ, вчителем образотворчого мистецтва Оленою МОЛДАВСЬКОЮ.

– Олено Семенівно, у Рік дитячої творчості ця виставка, мабуть, для Вас – наче іспит.

Олена Дяченко, 9 років,
«Лисиця і журавель»

– Так, відповідально. Міністерство культури України визначило петриківський розпис об'єктом (елементом) нематеріальної культурної спадщини України, його номіновано до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Ми виставку провели назустріч останній події, представивши 110 робіт учнів гімназії, намальованих за останні 5 років.

– Ви захопили цим мистецтвом дітей, – щороку в гуртку навчається понад 60 учнів 6–16 років.

– Авжеж, і приймаю всіх бажаючих. Незначного часу вистачає, аби дитина розкрила природні здібності, продемонструвала прогрес в уміннях. Спеціально нічого для цього не роблю, просто похвалою зайвий раз. У нас дуже велика школа, і майже кожна дитина побувала в моєму гуртку. Випускники, коли йду до школи, з балкона гукають: «Олено Семенівно, хочу з вами порадитися щодо створення картини!»

– Як діти оволодівають майстерністю?

– Знайомлю з історією розпису та спочатку малюю з ними елементи твору. Далі вони створюють за зразками картини. Найскладніше дітям зробити композицію – скомпонувати

Олена Молдавська

квіти, щоб не розбігалися по краях роботи, тим більше, що їм властиво, заповнюючи все навколо, серединку залишати порожньою. Вихованці користуються при малюванні котячим пензликом і перехідним мазочком, – засобами, характерними для Петриківського розпису. Котячий пензлик дає тонюсний мазочок, а перехідний – робимо білячим пензликом, для якого беруть дві фарби, що не змішуються при нанесенні мазка. А от ягідки дітки люблять малювати пальчиком, хоча використовуємо і гумову частину піпетки, щоб не бруднитися.

Гуртківці знайомляться із законами композиції та кольорознавства, символікою основних кольорів та квітів, декоративним зображенням птахів і тварин.

– Ви і Ваші вихованці удостоєні численних грамот, Ви неодноразово ставали лауреатом Київського міського фестивалю народної творчості працівників освіти «Таланти твої, Україно!» Розкрийте таємницю успіхів.

– Так, нас помічають. Під час Першого міжнародного конкурсу «Арт-Преміум – 2009» Олександра Гребнева та Юлія Максименко вибороли призові місця. Думаю, спрацює авторська методика, що базується на індивідуальних заняттях. Підходжу до кожної дитини, за мною вони повторюють будь-який мазок.

– На виставці були представлені прекрасні роботи, і лише Вам відомо, яких старань коштувала діткам ця краса...

– Так, наполегливість у тандемі зі здібностями – результативні. Показові роботи дівчат,

Анастасія Рогоза, 9 років, «Весняні квіти»

відзначених дипломом головного управління культури Київміськдержадміністрації та іншими нагородами, переможців різних конкурсів десятирічної Олени Дяченко (в рамках останньої експозиції представлено її персональну виставку – 18 робіт) та дев'ятирічної Єлизавети Василевської. В їхніх картинах чимало тонких ліній і квітів, бачимо героїв казок «Колобок», «Лисиця і журавель», «Жар-птиця». Взірцевий малюнок Єлизавети Василевської, де виключно пальчиком виконані квіти і листочки. А подивіться, як перехідними мазочками зроблена грудочка її дятлів-лікарів, вона немов об'ємна! На картині Анастасії Рогози «Весняні квіти» навіть кошик виконано перехідним мазочком.

Кристина Машталерчук, 15 років,
«Фантастичні птахи»

Показують кращі результати також Дар'я Пронякова, Юлія Максименко, Анастасія Рогоза та Кристина Машталерчук, Людмила Савлук, Марія Саяпіна, Дарина Митрохіна.

Вихованці малюють не лише на папері, а й на речах домашнього ужитку: на дерев'яних дощечках (особливо хлопчики, як Федір Міщенко), ложках, браслетах, кулонах, шкатулках, платівках та тарілках.

Розвивають дітей і колективні роботи, для яких за заданою темою кожен малює свій фрагмент, як для картини «Моя країна» – горобину, квіти і листочки. Ми їх наклеїли і отримали віночок. Старші навчають менших.

– Чому новому вчите дітей в царині Петриківського розпису?

– Раніше майстри малювали тільки квіти і птахів, а тепер і сюжети. Ми працюємо в тому ж руслі. Маємо картину з сюжетом до Євро-2012, розробляємо тему українських казок і пісень, зображуємо козаків. Є малюнок і на чорному тлі, який петриківські майстри стали використовувати лише в середині ХХ століття.

– Що дає дітям навчання для подальшого життя?

– Почерк стає кращим, дитина – більш спокійною, відволікається від вулиці, комп'ютера. Вчиться самостій-

Дмитро Коломаренко, 8 років

но мислити, в неї розвивається естетичний смак. Буває, не встигає в школі, а в мене такий майстер! Одна дівчинка навіть вступила до інституту навчатися за напрямком «розпис». Діти розписують удома двері, комп'ютерні мишки. Одна колишня гуртківка оформила «петриківкою» сцену в технікумі, а інша робить у цьому стилі манікюр.

Випускниця, яка займається дизайном і шиє одяг, підбирає для нього народні мотиви розпису. Дідківська Олена, показуючи таланти на конкурсі «Міс факультету», зробила виставку своїх малюнків. Діти розписують удома двері, комп'ютерні мишки. Одна колишня гуртківка оформила «петриківкою» сцену в технікумі, а інша робить у цьому стилі манікюр.

Популяризують розпис за кордоном. Чоловік випускниці Марини, яка живе в Туреччині, коли почув, що вона володіє таким мистецтвом, купив їй потрібне для продовження занять творчістю.

– Де можна побачити роботи гуртківців?

– Наш клас оформлений ними, постійно оновлюється виставка у вестибюлі гімназії та в Бібліотеці імені М. М. Коцюбинського для дітей, що в Києві. На виставкових заходах проводимо майстер-класи, наприклад, в Експоцентрі України. Триває (до 31 березня) виставка наших робіт у філії Національного музею російського мистецтва – Дитячій картинній галереї «Шоколадний будинок».

– Бажаю Вам і юним майстрам нових успіхів!

Світлана СОКОЛОВА
Фото Юрія ШКОДИ

НОВИНИ

«ЗУСТРІЧАЄМО ВЕЛИКДЕНЬ»

Національний музей українського народного декоративного мистецтва для всіх охочих поринути у таємничий світ Великодньої писанки підготував комплексну культурно-мистецьку програму, яка триватиме до 28 квітня.

Музей володіє унікальною збіркою традиційного народного та професійного декоративного мистецтва, яку започатковано у 1899 році. Нині вона складає понад 80 тисяч творів від XV століття до наших днів. Значне місце в ній посідає колекція писанок, що нараховує понад чотири тисячі одиниць. Це унікальні пам'ятки мистецтва, що вражають бездоганним смаком, безліччю кольорів і філігранною технікою виконання. Своє походження писанка бере від старовинних обрядів та свят, присвячених весняному пробудженню природи. З приходом християнства в Україну, нова віра вбирає в себе багато давніх традицій, а узори на писанках, у давнину – магичні символи, перетворюються на символи християнства.

У рамках програми: майстер-класи з писанкарства, лекції («Котилася писаночка...», «Значення і місце писанки в сучасній оселі»), тематичні екскурсії («Українська народна писанка», «На білому яйці...» з демонстрацією традиційної техніки писанкарства), екскурсія-конкурс «Писанка для близької людини».

Взявши участь хоч в одному із запропонованих заходів програми, ви дізнаєтесь про найдавнішу в Україні колекцію писанок, значення її в сучасній оселі, традиції святкування Великодня. На майстер-класах навчитесь мистецтву писанкарства та напишете свій великодній кошик писанок. Участь у конкурсі – це можливість створення власних узорів (за що отримаєте приз). Відтак із багажем знань і святкових правдних атрибутів ви зможете цікаво зустріти найбільше та найурочистіше християнське свято – Великдень.

Аліна ОНОПА

НОВИНИ

ПОЄДИНКИ
НОВОЧАСНИХ ВИТЯЗІВ

Шанувальники спадщини, а також справжньої звитяги знову можуть подивитися бої середньовічних лицарів у Центрі культури та історії «Парк Київська Русь». Тут стартував Міжнародний турнір з історичного фехтування «Витязь Київського Дитинця 2013». Змагання організовує Парк, одним із завдань якого є популяризація історичних видів спорту.

Для участі в турнірі подали заявки 15 команд, а це більше сотні кращих бійців українських та зарубіжних клубів історичного фехтування. Нещодавно в день його відкриття глядачі із запалом підтримували представників столичних клубів «Айна Бера» та «Кнехт», які першими схрестили булатні мечі на ристалищі. Поєдинки в номінації «Щит – Меч» та інші вони знайшли незабутніми.

Після змагань витязів бажаючі навчалися володіти середньовічною зброєю. Взнявши до рук меча, дехто ділився враженнями: відчув, що і в їхніх жилах тече кров великих воїнів.

Турнір «Витязь Київського Дитинця» відбудуватиметься тривалий час, таким чином, побачити унікальні змагання із середньовічного історичного фехтування при бажанні може кожен! Бійці поміряються богатырськими силами і випробуватимуть міць клинків у запеклих поєдинках та групових боях «5 на 5 бійців».

За свідченням організаторів, серед учасників боїв цього року є команди вже відомі гостям Парку з попереднього сезону, як-от: школа історичного фехтування «Айна Бера», клуби історичного фехтування «Витязь», «Золота Шпора», «Шарухань», альянси клубів «АКРА» та «ДЗХ». Приємно, що до змагань долучилися і нові клуби: «Аркона», «Кнехт», «Росичі-Путівль», а також «Збірна Одеси».

Головним маршалом турніру, як і 2012 року, залишається Олексій Лялюшко – чемпіон України з історичного фехтування, неодноразовий переможець міжнародних турнірів, справжній майстер своєї справи.

Протягом восьми місяців відважні середньовічні лицарі боротимуться за звання кращої команди та головний приз. Переможець буде визначений у фінальному бою в середині листопада 2013 року.

Світлана СОКОЛОВА
Фото Романа РАТУШНОГО

Краса пробуджена весною

Організатори виставки «Обереги жіночої краси» зробили акцент на традиційному елементі жіночого народного вбрання – хустці.

Весна... Багато емоцій викликає пора оновлення та молодості. Весна, як жінка, зіткана з ніжних візерунків природи, що породжує бажання творити... Жінка, як весна...

За вікном ще сіро і холодно, а в стінах Кіровоградського обласного центру народної творчості буяє життя: веселі розмови й посмішки на обличчях, запальні пісні й музика, квіти в долонях, квіти на стінах, квіти, квіти... Атмосфера тепла й зачарування відчувається в усьому – це відкриття виставки українських хусток та прикрас із бісеру «Обереги жіночої краси». І зовсім не випадково, що організатори зробили акцент на традиційному елементі жіночого народного вбрання – хустці, яка зберігається та передається в Україні від покоління до покоління.

Оригінальна й вишукана експозиція зібрала шанувальників народного мистецтва Кіровоградщини, де кожен знайшов для себе у побаченому натхнення, гармонію та задоволення.

«Для мене хустина – це пам'ять про матір, образ якої виринає то у білій хустинці – на полі, то у барвистій – на свята», – поділився думками голова Кіровоградської обласної ради Микола Ковальчук.

На виставці зібрано понад 100 різнокольорових експонатів із усіх районів області. «Тернові, багрові, яблуневі, білокрилі, вони оповідають людські історії, випромінюючи неймовірну енергетику, – розповіла присутній директор обласного Центру народної творчості, заслужений працівник культури України Валентина Пращур. – В них доля української жінки, найкрасивішої, статної, охайної, працюючої. Її руками твориться добро на цій святій землі».

Таємничий та неперевершений світ хустин представлений найрізноманітнішими композиціями: тут можна вгледіти промені сонця та помаху крил чудернацьких птахів, зупинити погляд на ляльці-мотанці одного зросту з людиною... А доповнюють такий чудесний вернісаж вироби з бісеру майстринь обласного творчого об'єднання «Дивосвіт» Світлани Ермолаєвої, Наталії Собінової, Тетяни Таран, Віри Кравченко, Оксани Трікашової, Наталії Гуржос. Їхні вишукані колекції робіт заворожують істинною красою, яка віддзеркалює історію розвитку народних прикрас.

Не оминули відвідувачі своєю увагою етнографічні

Приємний сюрприз від майстрів «Дивосвіту» – вручення весняних подарунків

предмети з музейних фондів області: шаль актриси першого українського професійного театру Марії Заньковецької привернула до себе захоплені погляди витонченою елегантністю, а коралове намисто і досі ніби зберігає магічні властивості жіночого оберегу. Старовинна скриня в мальованих квітах, наповнена зеленими, білими, жовтими, чорними, синіми платками, повернула

присутніх в українську світлицю XIX–XX століття.

Історичної самобутності виставці додало захоплююче театралізоване дійство – майстер-клас із використання хустки у сценічному жіночому вбранні. Народна артистка України Антоніна Червінська разом із учасницями народного аматорського фольклорного колективу «Чарівниці» Петрокорбівського сільського

будинку культури Новгородківського району представили різні способи пов'язування хустини, що залежать від географії проживання, віку жінки і навіть її статусу. Дівчата, які виступили у ролі моделей, після «ворожіння» над їхніми голівками перетворилися на справжніх красунь, привабливих і кокетливих.

Приємним сюрпризом для відвідувачів стали сувеніри від майстринь «Дивосвіту»: жайворонки – чоловікам – на силу та здоров'я, яскраві ляльки-веснянки, прикраси зі стрічок та бісеру – жінкам – на кохання та вроду.

Весна... Пора захоплення й таланту заповонила Кіровоград на місяць – час демонстрації в обласному Центрі народної творчості виставки українських хусток та прикрас з бісеру «Обереги жіночої краси». І поки до справжнього різнобарв'я природи ще далеко, тут зацвіли маки, рожі, волошки, хризантеми та врамили глядачів смарагди, сапфіри та діаманти.

Валерія ЖОВТУН
Фото Олександра ДОГЛЯДНОГО

Майстер-клас від народної артистки України Антоніни Червінської

Тернові, багрові, яблуневі, білокрилі...

Коли мистецтву затишно

Столичний Будинок учителя відомий киянам різних поколінь як не останній у місті осередок культури. Як тут концерти відбуваються рік за роком, які непересічні особистості під час «творчих вечорів» охоче спілкуються із публікою з числа усіх без винятку бажаючих!.. Є у знаменитому будинку (що й не дивно) і власна художня галерея, розташована на другому поверсі, на вході до конференц-залу. Днями саме там відкрилася виставка живопису «Затишок». Вернісаж презентувала, мабуть, найнезвичайніша вітчизняна галерея «Провідні митці України».

На відміну від інших, галерея-вітальня не має власного приміщення: майданчик під кожний черговий проект вона орендує відповідно до концепції експозиції. «Затишок», учасниками якого стали одразу тринадцять відомих (або таких, що навпаки тільки здобувають «ім'я» у мистецтві) художників із різних міст України, здається, якнайкраще вписався у по-хорошому консервативний

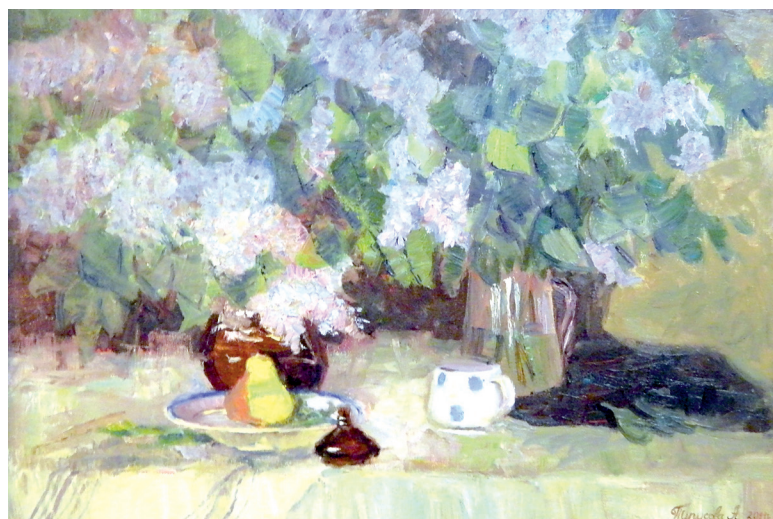

Учасники вернісажу на відкритті виставки

«вчительський» будинок, що пам'ятає ще Центральну Раду, часи становлення замішаного на національних традиціях українського модерну.

Учасників вернісажу – а саме, легендарну творчу родину художників Джусів із Ялти (на відкриття особисто завітали корифей Степан Петрович та молодший представник династії Тарас), вінничанина Олександра Рожкова,

харків'янку Анну Тугусову, киянку Наталю Янковську, а також Наталю Лопухову, Олександра Мельникова, Людмилу Калмикову, Віктора Семеняка, Антоніну Фролову, Ярослава Ясенєва, Наталію Семенюк, – об'єднав хіба що традиційний «класичний» олійний живопис. Консервативний і... справді затишний! Провідним жанром цілком передбачувано виявився натюрморт. Із яскравими, немов промені сонця, кольорами – у кримчанин, і романтично-замріяний – народжений у містах Східної України. Втім, не квітами (або фруктами) єдиними. Знайшлося в експозиції місце і картинам – відлунням доби модерну (Олександра Рожка), і стовідсотково інтер'єрно-глянсовим зображенням тигрів Олександра Мельникова. Затишок – він у кожного свій, а про смаки, як то кажуть, не сперечаються... Особливо – коли, подібно до організаторів виставки, мають на меті насамперед знайти покупців на виставлені роботи...

Анна Тугусова. «Бузковий натюрморт»

ПРИНАГІДНО

Галерею-вітальню «Провідні митці України» у 2002 році започаткував Видавничий дім «Епоха» за підтримки ТОВ «Інтелект нації України». Керує галереєю видавець альманаху «Наша Епоха» Світлана Алекс. Саме вона стала ініціатором та організатором зустрічей із видатними митцями країни: народним скульптором України, академіком багатьох міжнародних академій Валентином Знобою, заслуженим художником України Олексієм Власовим та ін.

Вітальня не раз висвітлювала творчий доробок народного художника України, академіка Наталії Големієвської, заслужених художників України: В. Колеснікова, А. Радзіховського, Н. Лапухової, Л. Мешкової, викладачів Національної художньої академії: В. Цоя, Є. Ясенєва, Є. Дерев'янка, Л. Пуханової та інших талановитих митців.

Добре відома благодійна діяльність галереї: багато картин передано до дитячих будинків, міжнародних благодійних фондів, культурних закладів, установ столиці. Також за високу акторську майстерність галереєю відзначено відомих акторів, народних артистів України: Леся Задніпровського, Людмилу Смородіну, Володимира Засухіна, заслуженого артиста України В'ячеслава Медведєва – художнього керівника творчої вітальні імені І. Козловського і популярного режисера Юрія Одинокого.

За просвітницьку діяльність галерею відзначено багатьма нагородами. Особисто Світлана Алекс нагороджена Почесною грамотою першого Президента України Леоніда Кравчука.

– Чи важко сьогодні виживати художникам? – розмірковуючи про комерційний бік мистецтва в сучасній Україні, я звернулася до народного художника України, кавалера ордена «За заслуги» III ступеня, лауреата премії Спілки художників СРСР і премії АРК, почесного громадянина Ялти, голови Ялтинської організації НСХУ Степана Петровича Джуса.

– Творчим людям завжди було нелегко, – філософськи відповів пан Степан. (До речі, спілкується він, як виявилось, виключно українською) – А зараз ще й світова економічна криза, грошей на придбання картин в людей стало ще менше, – зітхнув

мій співрозмовник. Проте, зауважив Степан Петрович, особисто йому жалітися немає на що.

– А конкуренція із contemporary art не заважає останніми роками? Адже, у Києві саме «актуальне» мистецтво зараз вважається модним, а класична школа потроху здає позиції...

– Що ви – як це традиційний живопис може «здатися»? – не стримав емоцій Степан Джус. – Я й сам цікавлюся контемпорарі – просто задля «загального розвитку». Але щоб серйозно вважати, немов експериментальне могло потіснити класичне? Не буде такого ніколи – повірте! Класичне мистецтво – вічне.

Весняний вертоград

Березень закінчується. Надворі – заметіль. А на серці – все одно весна! Пречудовий настрій довго не полишить тих, хто спромігся дістатися відомої київської галереї «Мистецька збірка». Адже саме на цьому майданчику відкрилася найкольоровіша, найрадісніша та найщасливіша за відчуттям виставка відомої української художниці Ольги Петрової «Радість садів».

«Сад Ольги Петрової – це пошук особистого раю не зовні, а погляд всередину, у нетрі власної душі. Хто знає, що там чекає на сміливого глядача: ніжне цвітіння, стиглі плоди чи змії, що причаївся в травах. Цей сад може бути схожий на Едем, на чудо світу – сад Семіраміди, на сад Гесперид із золотими яблуками безсмертя чи на Гетсиманську рощу», – попереджає прес-реліз. Насправді ж, «Сади» пані Ольги – це прозорий натяк на барочні вертогради. На рай, що буває – чи то, принаймні,

здатний віддзеркалитися, – на грішній землі. Художниця «за сумісництвом» є відомим культурологом: інтелект зобов'язує щедро ділитися власними знаннями!

Втім, і життєвим досвідом – також. Адже киянка, науковець і художниця водночас є й завзятим мандрівником, і об'їхала чи не весь світ у пошуках нових кольорів та вражень! Тож, зовсім не дивно, що у новому проекті Петрова, окрім згадки про бароко, запрошує у живописну мандрівку цілком реальними садами різних куточків світу. На різних полотнах – і ніжне цвітіння слив в екзотичній Японії, і дивовижне латаття кришталевого угорського озера Хевіз, і розкішні квіти традиційного Лондона... «Полотна Ольги Петрової – нестримне буяння дивовижних райських квітів і неземних кольорів, досконале місце для гармонії і медитації. Тут пахне

свіжо і пряно, тут поруч біжить струмок і шумить легкий весняний вітер. Її сади втілюють радість і натхнення, творчу свободу і величність духу».

Виставка присвячена найгарнішій порі року – весні. А відчуття справжньої радості

дарують традиційні для Петрової глибокі насичені кольори, що ними написана кожна картина. Втім... Хіба є у світі щось прекрасніше за квіти? Хіба що – згадувати їх ранньою весною, коли сніг іще не розтанув, проте серце сповна прокинулося

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

Ольга Петрова знає живопис не тільки з практичної, а й з наукової позиції. Вона – культуролог, кандидат мистецтвознавства і доктор філософських наук, професор Києво-Могилянської академії, автор п'яти монографій і понад 750 статей. Роботи художниці зберігаються у Британському музеї, Віденському музеї історії мистецтв, Музеї яд Ва Шем (Єрусалим), у Київському національному художньому музеї та Музеї російського мистецтва. Вони прикрашають приватні колекції та галереї від Японії до Європи, від Індії до США. Стиль її робіт – це експресіонізм, нефігуратив. Емоції та унікальний погляд на світ автор передає мовою метафор та символікою кольорів.

опісля суворої, тьмяної зими і так хоче краси та любові.

Сторінку підготувала
Алла ЧЕРДИНЦЕВА

НОВИНИ

ПРЕМ'ЄРА
«ШЕВЧЕНКОВІ ДОРОГИ»

Якого Шевченка знає більшість наших співвітчизників? Співчутливим до пригнічених, нещадним до гнобителів, сумуючим за козаччиною чи шукачем справедливості в історії та Бога...

А якого Шевченка не знають? Чому він був таким шанованим і популярним серед петербурзької інтелігенції, чому по-знайомитись із ним хотіли видатні європейські митці, чому вважали за честь мати вдома портрет, намальований його рукою... Які життєві події поета приховані від більшості українців за хрестоматійним шкільним Шевченком?

Відповіді на ці запитання в новій роботі Київського муніципального академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва, музично-драматичній виставі «Шевченкові дороги», прем'єра якої відбудеться 13 квітня. Саме із зернинок цих подій, переплетених у сценічному дійстві, глядач відкриє для себе окрім абстрактного Шевченка-поета, ще й Шевченка-живу людину...

Автор сценарію і режисер-постановник Дмитро Тодорук, відомий багатьом як шоумен, соліст ВІА «Авіатор» та як талановитий оперний режисер-постановник вистави «Перси Тіресія», що здобула «Київську пектораль-2010».

Симфонічним оркестром театру диригуватиме – Назар Якобчук, а хормейстер-постановник Анжела Масленікова.

У виставі зайняті: заслужена артистка України Тамара Ходакова, лауреати міжнародних конкурсів Ольга Фомічова, Михайло Ракосій, Сергій Шаповал, солісти театру Дмитро Фощанка, Мирослава Гаврилюк, Алла Пригара, Олексій Жмуденко, Олександр Монастирський.

Звучатимуть твори Тараса Шевченка, спогади сучасників про нього, музика Д. Бонковського, Дж. Верді, М. Веріківського, Дж. Гершвіна, К. Данькевича, М. Лисенка, Б. Лятошинського, М. Мусоргського, М. Римського-Корсакова, Я. Степового, І. Стравінського, Д. Шостаковича.

Над сценографією до вистави працювала заслужений художник України Людмила Нагорна, а пластичне рішення здійснив лауреат Міжнародного конкурсу Сергій Кон, соліст «Київ Модерн-Балету».

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ м. КИЄВА
КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

ПРЕМ'ЄРА 13 КВІТНЯ
Початок о 19.00

Автор сценарію, режисер-постановник: **Дмитро Тодорук**
Диригент-постановник: **Назар Якобчук**
Художник-постановник: **Людмила Нагорна**
Хормейстер-постановник: **Анжела Масленікова**
Постановник п'єси, лауреат Міжнародного конкурсу: **Сергій Кон**

Музично-драматична вистава на одній виставі

Шевченко
дороги

У виставі виступають: Тарас Шевченко, спогади сучасників, музика Д. Бонковського, Дж. Верді, М. Веріківського, Дж. Гершвіна, К. Данькевича, М. Лисенка, Б. Лятошинського, М. Мусоргського, М. Римського-Корсакова, Я. Степового, І. Стравінського, Д. Шостаковича.

Всі твори звучать у супроводі симфонічного оркестру театру.

Адреса: вул. Мейстерська, 2 (ст. метро «Хрестаткова площа»), телефони: 425-87-66, 425-31-16, www.mtsi.com.ua

«Театральне вікно в Європу»

Упродовж останніх двох років харківський недержавний «Театр на Жуках» реалізує власний проект «Театральне вікно в Європу». Це – проведення зустрічей із відомими представниками різних європейських театральних шкіл, майстер-класів зі студентами театральних навчальних закладів України та молодими акторами.

«Театр на Жуках» є одним із 19 недержавних, що активно працюють у Харкові. І хоча зала знаходиться на околиці міста, однак на кожній виставі – аншлаги.

Його п'ять років тому організувала сімейна пара Ольга та Дмитро Тернові – режисер і продюсер (назва театру походить від найменування житлового масиву імені М. Жуковського). Песимісти не вірили в успіх, але команда однодумців була впевнена у власних силах і здібностях.

Сьогодні в репертуарі близько десяти спектаклів класичних і сучасних драматургів. Труп є лауреатом багатьох театральних фестивалів в Україні, гастролювала в Чехії та Польщі. І саме там відбулось знайомство з акторами, режисерами, сценаристами і продюсерами, котрі представляли різні стилі в європейському театральномистецькому просторі. Цей факт і надихнув Тернових організувати у Чехії щорічний міжнародний театральний фестиваль-майстерню «Хартенберг», який став майданчиком із обміну досвідом для акторів з різних країн, а в Україні, водночас, заснувати проект «Театральне вікно в Європу».

– У нас небагато обізнаних із європейським театром. Вони і ми – це як два окремих світи. Отож, нам хочеться запрошувати в країну тих, хто може показати щось нове. Не таке як у нас. І не тому, що вони кращі, а тому, що просто інші, – говорить Дмитро Терновий.

У рамках реалізації проекту студенти театального відділення Харківського національного університету мистецтв імені І. Котляревського та Національного університету кіно, театру і телебачення ім. І. Карпенка-Карого вже співпрацювали із польським режисером театру «Брама» Даніелем Яцевичем. За всіма канонами європейського театру спільно поставили п'єсу «Людина як поле бою». В основі спектаклю два польських драматичних твори – «Жінка як поле бою» і «Газ», в яких йдеться про причини, що спричиняють конфлікти між державами. На думку авторів, вони породжуються

Дмитро Терновий

суперечками і сварками між окремими людьми.

– Це не класична постановка у повному розумінні цього слова, – розповів режисер. – Тут немає визначених мізансцен. Ми пропонуємо глядачам долучитися до розмови і самим розставити акценти. Це імпровізація, інше бачення постановки. Для європейських країн це звична ситуація. Адже там віддають перевагу «німецькому, брехтівському театру», театру, який прагне, щоб глядач розмірковував про те, що він бачить, і постійно те аналізував. І тому для мене головне – людина, а не навколишній антураж.

постановці, як правило, задіяні 10–12 акторів. Згодом пересувні акторські трупи презентували цю комедію у Франції, де та здобула неабияку популярність. Саме вона вплинула на подальший розвиток західноєвропейського драматичного театру. Середньовічний жанр комедії «дель арте» актуальний і зараз, адже він торкається повсякденних життєвих тем.

Французькі педагоги привезли із собою маски всіх персонажів, які виготовлені ними власноруч. Це дало змогу студентам детально ознайомитися не тільки з героями, а й з їхніми характерами, стосунка-

Журі відзначило креативність матеріалу молодого харківського драматурга, незвичну форму і структуру твору, а також те, що п'єса написана на стикові різних жанрів, які, як правило, не поєднуються у рамках одного твору

Даніель Яцевич також взяв участь у фестивалі «Курбалесія», в рамках якого разом із акторами «Театру на Жуках» поставив вуличний спектакль «Дон Кіхот».

Зовсім інший театр продемонстрували актори Марк Жак і Жиль Совестр із Регіонального центру драматичного мистецтва міста Клермон-Ферран (Франція) для студентів театральних відділень шести мистецьких навчальних закладів Києва, Харкова і Миколаєва. Вони провели майстер-класи з мистецтва комедії «дель арте» (це комедія масок – вид народного театру). Найвідомішими персонажами комедій масок є Панталоне, Арлекін, Коломбіна та Бригела. Негативні персонажі виступають у масках, а позитивні – без них.

Комедія «дель арте» виникла в Італії ще у XVI столітті. У

ми, «приміряти» на себе пластичні та мовні характеристики образів, одержати навички роботи з масками. То на перший погляд – імпровізувати легко. Французькі актори запевняють: імпровізація – це важка фізична праця.

– У такій комедії не тільки маски відіграють важливу

роль, а й акторська пластика. Актори демонструють свої емоції пластикою, – зазначає Марк Жак. – І ми намагаємося показати нашим колегам із України, як саме персонажі комедії «дель арте» поведуть себе у тих чи інших ситуаціях.

Безумовно, студентам цікаві такі тренінги, оскільки з першоджерел дізнаються про сучасний європейський театр. Проект «Театральне вікно в Європу» створює для цього всі умови.

Труп «Театру на Жуках» намагається наслідувати сучасну драматургію і театральні процеси. І треба віддати належне, що у репертуарі – не тільки твори відомих авторів. Дмитро Терновий пише п'єси, які користуються популярністю у глядачів. Нещодавно надійшла звістка про те, що його п'єса «Деталізація» перемогла в австрійському конкурсі «Говорити про кордони: життя в добу змін», організованого режисером Крістіаном Папке та Австрійським федеральним міністерством з європейських та міжнародних справ. Щороку він проходить у новій країні Східної Європи.

Журі відзначило креативність матеріалу молодого харківського драматурга, незвичну форму і структуру твору, а також те, що п'єса написана на стикові різних жанрів, які, як правило, не поєднуються у рамках одного твору. У ньому розповідається про масові протести, за якими крізь вікно власної квартири спостерігають київський музикант і його гості.

Відрадно, що у харківському театральному процесі поряд із академічними театрами живе і плідно творить трупа недержавного «Театру на Жуках». І не в чотирьох стінах, а намагається адаптуватися до європейського театального процесу. І не самотужки, а з залученням однодумців – молодих акторів та студентів театральних вишів України.

Володимир СУБОТА,
власкор «Культури і життя»
Харків
Фото Євгена ПЕДИНА

Комедія «дель арте»

Ювілейна виставка болгарського художника

15 березня 2013 року в Арт-галереї Національної парламентської бібліотеки України за сприяння Посольства Республіки Болгарія в Україні відкрилася виставка живопису відомого болгарського художника Йордана Дімітрова Мажлекова.

Йордан Мажлеков народився 18 листопада 1953 року в болгарському місті Шумен. У 1977 році закінчив у Києві вище військово-технічне училище й отримав фах військового інженера. Але маючи здібності до малювання, змалку мріяв стати художником. Тому з 1980 року він бере активну участь у мистецькому житті своєї країни. Відчувши потребу у відповідній освіті, з 1985 до 1987 року Йордан Мажлеков вивчав живопис під керівництвом професорів Івана Киркова та Стояна Донева. Як професійний митець, нині він працює в жанрі скульптури та живопису. У своїй творчості головну перевагу надає акварелі, графіці, олійному живопису. Проте захоплюється й творенням керамічних картин, експериментує з так званою холодною керамікою. За своїм стилем художник наближений до абстрактного експресіонізму.

На виставку до Києва художник привіз понад двадцять своїх робіт, виконаних у змішаній техніці письма, тобто у стилістиці акварель-пастель, акварель-гуаш, акварель-туш, що демонструє досконале володіння багатьма елементами живопису. Творчість Йордана Мажлекова

На відкритті виставки

вирізняється внутрішньою експресивністю. Картини болгарського митця напрочуд імпульсивні, насичені неприборканою динамікою та внутрішнім зарядом позитивної енергії, яку автор конструктивно використовує у побудові сюжету та композиції. Конкретний мотив картин з елементами абстракціонізму за такого творчого підходу стає додатковим приводом для внутрішньої розмови художника зі своїм глядачем. У цій розмові митець достеменно щирий. Композиції його картин – вільні, але мають збалансований рух і сучасну ритміку. Насамперед глядачів приваблює динамічна

мандрівка, що супроводжується вишуканими й елегантними кольоровими рішеннями, які надихають шанувальників абстрактного імпресіонізму до емоціонального світобачення.

Саме такі творчі тенденції долучають Йордана Мажлекова до найбільш цікавих майстрів сучасного болгарського образотворчого мистецтва. Твори художника зберігаються у багатьох приватних колекціях в Англії, Франції, Німеччині, Росії, Японії, Болгарії та Україні. Нинішня виставка робіт митця у Києві – ювілейна не тільки за реєстром. Його десята персональна виставка картин відбувається

напередодні шістдесятирічного ювілею автора. Тож, це ювілейний звіт болгарського митця за майже тридцятипятирічну творчу діяльність.

Виставка живопису Йордана Дімітрова Мажлекова в Національній парламентській бібліотеці України є продовженням традиційних, різноманітних за змістом та формами, зв'язків з болгарським народом, з Посольством Республіки Болгарія в Україні, що дозволяє знайомити українців з новими сторінками болгарської культури. Саме про братську дружбу та праві корені цієї дружби йшлося на презентації виставки Йордана Мажлекова у виступах Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Болгарія в Україні Красіміра Мінчева, першого заступника міністра культури України Тимофії Кохана, голови Товариства дружби «Україна – Болгарія» Юрія Седих, заступника голови цього товариства, самодіяльної художниці Маргарити Знаменської, генерального директора Національної парламентської бібліотеки України Тамири Вилегжаниної, лауреата Національної премії ім. Т. Г. Шевченка Валерія Франчука, члена Національної спілки художників України Іванни Московки.

Зокрема, Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Болгарія в Україні Красімір Мінчев відзначив, що представлена в Арт-галереї Національної парламентської бібліотеки

України виставка спрямована на взаємозбагачення наших братніх культур і є дарунком сучасного болгарського мистецтва Україні напередодні днів української культури в Болгарії, що відбувалися на Балканах з 18 до 22 березня 2013 року. Про взаємозбагачення національних культур та зміцнення культурних зв'язків двох братніх народів у своїй промові наголосив перший заступник міністра культури України Тимофій Кохан.

У дарунок Національній парламентській бібліотеці України, генеральному директорані Тамири Вилегжаниної та Повноважний Посол Республіки Болгарія в Україні Красімір Мінчев вручив одну з його найкращих картин, представлених на виставці. Завершилася презентація виставки живопису болгарського художника виступом фольклорного ансамблю студентів-болгаристів Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, у виконанні якого прозвучали болгарські народні пісні.

Ювілейна виставка живопису Йордана Дімітрова Мажлекова в Арт-галереї Національної парламентської бібліотеки України триватиме з 15 до 31 березня 2013 року за адресою: м. Київ, вул. М. Грушевського, 1, II поверх, вхід вільний.

Олександр БАКУМЕНКО
Київ

В експозиції – Страсті Христові

У Львівському національному музеї відкрилась виставка «Іконопис на тканині XVII – першої половини XVIII століття», де вперше комплексно представлено сакральні твори з фондів музею, які намальовані темперою чи олією на тканині (полотні або шовку) і демонструються основні особливості іконографії та художнього виконання цієї групи творів.

Більшість представлених пам'яток раніше не експонувалася. Як зазначила старший співробітник відділу давньоукраїнського мистецтва, кандидат мистецтвознавства Роксолана Косів, «окреслений період позначений яскравим розвитком іконопису на тканині в західноукраїнських храмах. Ці твори відображають національні риси ікономалярства. Від середини XVIII століття ікони на полотні підпадають під вплив західноєвропейської іконографії та ілюзійного живопису з глибоким тональним моделюванням і просторовою перспективою, втрачаючи самобутній

характер національного мистецтва. Як засвідчують документи інвентарних описів XVIII століття, ікони на полотні, поруч з іконами на дошці, посідали вагоме місце в інтер'єрі тогочасних храмів. Вони розміщувались на стінах церкви, а мальовані літургійні покрови, плащаниці, хоругви призначались для

богослужбового використання. За призначенням ці ікони можна класифікувати як настінні, ікони з іконостаса, антипедії, літургійні покрови на чашу і дискос, плащаниці, хоругви».

Так і побудовано виставкову експозицію в музеї. У першому залі представлено твори, які походять зі святилища храмів та з

іконостасів. У другому залі – ікони на полотні меншого формату, які в основному містилися на стінах нави або притвору церкви. Це, зокрема, житійні ікони святих, ікони на євангельські теми, чудотворна ікона Почаївської Богородиці, Богородиці зі святами. У третьому залі представлені великоформатні ікони Страстей

Христових, Страшного Суду та Древа Єсеєвого на полотні. Четвертий зал містить ужиткові твори сакрального іконопису на тканині (переважно на шовку) – літургійні покрови на чашу і дискос та плащаниці. Майже усі ці твори відреставровані впродовж останніх трьох років у майстерні олійного малярства Національного музею.

Вершиною і кульмінацією цієї експозиції є унікальна гаптована пам'ятка – найдавніша українська Плащаниця-воздух XV століття з церкви архангела Михаїла села Жирівка Пустомитівського району Львівської області. Цей твір зберігається в музейній експозиції уже століття. Він був переданий до Національного музею у квітні 1913 року. Упродовж 2010–2012 років у реставраційній майстерні музею вперше проведено комплексну реставрацію пам'ятки. До цієї справи залучені кошти, зібрані під час акції «Порятуймо пам'ятки мистецтва» на День музеїв 18 травня 2012 року. Презентацію унікальної Плащаниці супроводжують матеріали процесу її поетапної реставрації.

Надія ПАСТЕРНАК
Фото Йосипа МАРУХНЯКА

НОВИНИ

ІТАЛІЙСЬКЕ:
НОВИЙ РОЗКВІТ

Італійський культурний центр і компанія «Арטהаус Трафік» уже втретє представляють проект «Тиждень італійського кіно». Він повертає в Україну багатий на традиції італійський кінематограф, який перебуває на етапі нового розквіту. В рамках фестивалю українським глядачам представляють п'ять найяскравіших стрічок сучасного кіно Італії. Організатори інтригують: картини різні, але водночас мають точки дотику.

Розпочинається фестиваль стрічкою «Реальність» одного з великих італійських режисерів Маттео Гарроне, яка минулого року взяла Гран-прі журі Каннського кінофестивалю та відкрила Одеський міжнародний кінофестиваль.

Глядач спостерігає драматичний епізод із життя простого неаполітанського рибалки та актора кумедних вуличних вистав, який наважившись спробувати себе у відборі до реаліті-шоу, несподівано проходить до наступного туру. Погоня за мрією змінює його сприйняття реальності...

Фільм про те, наскільки культура селебриті впливає на повсякденне життя. Ця культура існувала ще задовго до винаходу реаліті-шоу, тому логічно буде

подивитися і відреставровану копію шедевр світової кінокласики соціальної драми метра кінематографа Федеріко Фелліні «Солодке життя». Історія журналіста Марчелло, спостерігача та учасника життя італійської еліти кінця 50-х років минулого століття надає унікальну можливість перенестися в часи появи зірок, глянцевого журналізму, скандалів і жовтої преси.

Два фільми – «Шоколадні поцілунки» про любов до шоколаду і не лише та чуттєва комедія «День усіх святих» відповідають за жанрове італійське кіно.

«На десерт» глядачеві пропонується один із найбільших артхаузних проєктів сучасної Італії, гуманістична драма «Материк» знаного режисера Емануеле Кріалезе, яка збрала букет призвів на Венеціанському кінофестивалі.

Життя рибаків сицилійського острова Лампедуза змінюється після прибуття нелегальних емігрантів. За законом рибалки мають повідомити про подію владі, після чого емігрантів відішлють назад до Африки. Але старий Ернесто наважується надати притулок вагітній жінці з малолітнім сином і тепер його сім'я в небезпеці.

Глядачка Ольга Петрівна поділилася враженнями від фільму «Реальність»: «Людина так мріяла потрапити до телевізора, що ледь не втратила розум, коли цього не сталося. Чоловік не розуміє, що чатують щастя десятки людей, а шанс один. Надія, в яку вкладено душу, заради якої продано рибну лавку, розбивається. На жаль, у наш час ситуація типова».

Фестиваль «Тиждень італійського кіно» відбувається в березні-квітні в Києві, Одесі, Львові, Донецьку та інших великих містах України.

Світлана СОКОЛОВА

Через призму кіно

Співробітники Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» збирають і досліджують матеріали, пов'язані зі зйомками художніх фільмів на території, яка належить заповіднику.

Безсумнівно, багато хто із мешканців великого чи малого міста, а то й села чи хутора хоча б одного разу спостерігали по телевізору чи в кінотеатрі знайому місцевість: вулиці, парки, будинки чи пам'ятки архітектури. Особливо цікаво, коли це художній фільм, а ще цікавіше – кінокласика.

Незаперечним є і той факт, що для краєзнавців, істориків цей художній матеріал є свого роду документом, який відображає місцевість, вигляд об'єктів архітектури та навіть події, що відбуваються там у період зйомок.

Стародавнє місто над Десною – Чернігів – завжди привертало увагу кіномитців, яких вабило спокійне провінційне містечко з душевною енергетикою та великою кількістю збережених пам'яток архітектури.

Насамперед, увагу науковців привернув єдиний фільм жаків Радянського Союзу – кінокласика «Вій».

Зрозуміло, що процес зйомок будь-якої стрічки доволі трудомісткий. У ньому задіяні працівники кіностудії, актори та подекуди і мешканці того населеного пункту, де відбуваються зйомки. Тому пошук необхідних матеріалів відразу розгорнувся у кількох напрямках.

Передусім була проведена робота з «Мосфільмом». Завдяки чому заповідник «Чернігів стародавній» отримав електронні варіанти фотографій робочих моментів зйомок фільму «Вій» у Чернігові, зокрема на території Єлецького монастиря.

Місцевий люд, який брав участь у масовках, передав до фондів заповідника «Чернігів

Л. Куравльов у кадрі

стародавній» свої спогади про цікаві випадки, що траплялися на знімальному майданчику та про незабутнє спілкування з відомими акторами.

Цікаві матеріали були віднайдені і під час перегляду преси, котра активно висвіт-

Після того, як було зібрано та проаналізовано достатню кількість матеріалів з приводу цих зйомок, торік до Дня українського кіно провели тематичний захід, який також присвячувався і 45-річчю з дня виходу кінострічки «Вій»

Іллінська церква. Кадр із фільму «Допінг для ангелів», що не увійшов до стрічки

лювала неординарну подію життя міста та району. До речі, саме завдяки місцевій періодиці було знайдено і кількох очевидців подій 1966 року.

на телеекрани. У ньому, крім презентації зібраних матеріалів, очевидці та учасники тих подій поділилися з присутніми своїми спогадами.

Але на цьому збір матеріалів по фільму «Вій» не закінчився, оскільки у дослідників залишилося чимало запитань. Тож вирішили звернутися ще раз до «Мосфільму» із проханням переглянути архівні матеріали, пов'язані зі зйомкою стрічки. Журнал зйомок кінокартини «Вій», з яким ознайомився співробітник «Чернігова стародавнього», дає конкретні відповіді на багато питань, а саме час та місце перебування знімальної групи на Чернігівщині, про те, які сцени відомого фільму знімалися на Поліссі того часу, та хто з акторів перебував тут.

Завдяки допомозі з боку Гільдії акторів кіно Росії, працівникам заповідника випала нагода поспілкуватися з

видатним російським актором, виконавцем головної ролі фільму «Вій» Леонідом Куравльовим. Народний артист Росії передав науковцям унікальні фотографії робочих моментів зйомок стрічки, диск із фільмом та свій автограф.

На сьогоднішній день активно ведуться пошуки матеріалів, які пов'язані зі зйомками «Допінгу для ангелів», що вийшов на екрани 1990 року. Фрагменти цього фільму, з Альбертом Філозовим у головній ролі, також знімали на території заповідника «Чернігів стародавній», а саме: на стародавньому Дитинці у Спасо-Преображенському соборі, Єлецькому монастирі та на Болдиних горах у Антонієвих печерах. Уже опрацьовані матеріали, які зберігаються у Музеї Національної кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка, а саме монтажні аркуші стрічки та фотографії робочих моментів зйомок. Також відбулася зустріч у Москві з народним артистом Росії Альбертом Філозовим.

А. Філозов на даху Спаського собору. Кадр із фільму «Допінг для ангелів»

Варто відзначити, що збір інформації про зйомки художніх фільмів у Чернігові, а особливо тих, що тісно пов'язані з архітектурними пам'ятками, тільки починається. Цей матеріал довільно зберігатиметься у фондах Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» та використовуватиметься для написання науковцями книг про пам'ятки міста.

Тож у кінофільмах різних років ми можемо милуватися улюбленими місцями та архітектурними об'єктами міста та нашого краю, а для дослідників – це певний документ того часу, аналізуючи який, можна відкрити певні цікаві історичні факти.

Олександр ЛИТОВЧЕНКО,
молодший науковий
співробітник НАІЗ
«Чернігів стародавній»

У книгарні «Є» відбулася зустріч з російським істориком, професором Санкт-Петербурзького державного університету Тетяною Таїровою-Яковлевою, яка презентувала учасникам україномовне видання книжки «Іван Мазепа і Російська імперія. Історія «зради».

Представлене Т. Таїровою-Яковлевою дослідження було здійснене Центром вивчення історії України на базі документів архівів України та Російської Федерації, зокрема відомого «Батуринського архіву». Введення в історичний обіг невідомих архівних джерел періоду Гетьманщини дало можливість авторові відійти від схематизму вивчення «мазепинської доби» і створило передумови для перегляду концептуальних підходів про наукові знання історії України. Наукова розвідка про гетьмана Мазепу доповнює вже опубліковану 2007 року в серії «ЖЗЛ» біографічну історію «Мазепа», яка викликала резонанс серед читачів і дискусії з боку прибічників традиційного погляду на Батуринську історію.

Ретроспективний огляд історичних праць дослідниці бере початок у 1990-ті роки, коли науковим колом України було представлено роботу Т. Таїровою-Яковлевою «Початковий етап Руїни: соціально-політичне становище і зовнішня політика України кінця 50-х років XVII ст.». Велика кількість населення тодішньої України була виведена за межі свого соціального середовища внаслідок війни Богдана Хмельницького проти польсько-католицького поневолення. Немає точних даних про кількість людей, які залишили домівки і поповнили козацьке військо в період визвольної війни 1648–1657 років, у різних джерелах зазначаються цифри від 100 до 300 тисяч. Саме за таких умов відбулася побудова державного організму

Повсталий із Руїни: до річниці Івана Мазепи

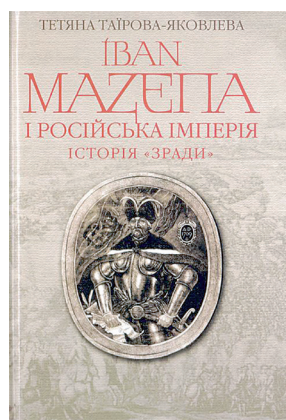

Української козацької держави, розбудова Генеральної військової канцелярії та система козацького судочинства.

Тільки наприкінці 1660–1970 років відірвані від домівок козаки знову змогли осісти на обжитих територіях. Соціальне становище населення України на фоні постійних зовнішніх та внутрішніх політичних змін, у період входження Української держави до складу Московії на правах автономії, знайшло відображення в подальших роботах дослідниці. Незважаючи на те, що в результаті визвольної війни середина XVII – початку XVIII ст. українська козацька держава так і не змогла здобути повної самостійності, однак, як зауважує Т. Таїрова-Яковлева, російські закони не поширювались на територію України аж до кінця XVIII ст., а на її землі діяли давнє українське звичаєве право, правові відносини Запорозької Січі, Литовський статут, Магдебурзьке право, договірні статті, укладені новообраними гетьманами з царським урядом.

Дослідження років гетьманства Івана Мазепи, як періоду виходу з Руїни, епохи економічного і культурного процвітання українських земель, приєднання правобережних земель

до Лівобережної України стало для Т. Таїровою-Яковлевою новою сторінкою в освоєнні історичної спадщини України. У книзі «Іван Мазепа і Російська імперія. Історія «зради» вона прагне дати відповідь на актуальне питання – був І. Мазепа зрадником чи ні? Російський історик розглядає взаємовідносини українського гетьмана з оточенням Петра I, особисті та ділові взаємини з козацькою старшиною, роль І. Мазепи в політиці Петра I. В умовах перебування під протекторатом Російської держави І. Мазепа контролював південну міжнародну дипломатичну сферу Петра I аж до переходу на бік шведів, він був довіреною особою, володів значними маєтностями. Водночас, на думку історика, 1706 рік можна вважати переломним стосовно виникнення сумнівів та коливань І. Мазепи

щодо політики Петра I, особливо щодо знищення автономії Української гетьманської держави в складі Росії. У результаті вдалих Азовсько-Дніпровських походів (1695–1696 рр.) та Північної війни в державних намірах Петра I все більше виникають тенденції до створення імперії і на цьому ґрунті в 1707 році він започатковує реформи

щодо уніфікації окраїнного права. Серед задумів, які російський цар пізніше втілював у життя, було запровадження губернського поділу (засновано 8 губерній), зокрема, утворення Київської (у складі Гетьманщини та курських земель) та Азовської губерній, створення спеціальних полків, підпорядкування фортець під контроль Росії. У планах І. Мазепи навпаки управляти всіма справами мала козацька старшина. Як зазначила Т. Таїрова-Яковлева, це був той випадок, коли дві сторони (Петро I й Іван Мазепа) не чули і не розуміли один одного. В результаті під час Північної війни гетьман І. Мазепа з більшою частиною козацької старшини перейшов на бік ворога Петра I – короля Швеції Карла XII, отримав поразку в битві під Полтавою, змушений був рятуватись у Молдавію. Російський церковний Синод за вказівкою Петра I оголосив анафему гетьману Української держави І. Мазепі.

Уже після смерті Івана Мазепи його соратник, обраний гетьманом П. Орлик у документі «Договори і постанови прав і свобод військових між Ясновельможним Його Милості паном Пилипом Орликом, новообраним гетьманом Війська Запорозького, і між генеральними особами, полковниками і тим же Військом Запорозьким з повною згодою з обох сторін» здійснив виклад державного устрою самостійної Української козацької держави, де узагальнив досвід і наміри свого великого попередника, козацької старшини і українського населення щодо майбутнього України.

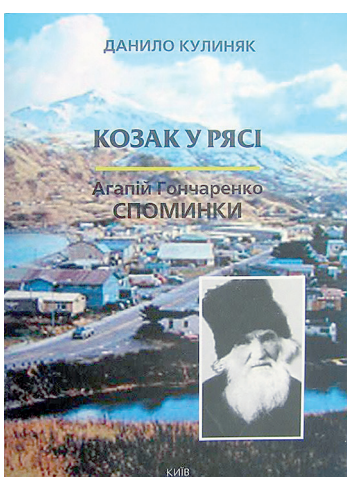
Світлана ГРИЦАЙ

«Козак у рясі» повернувся в Україну

До 200-ліття від дня народження Тараса Шевченка відомий український поет і дослідник минушнини Данило Кулиняк знову порадував читачів новим виданням – книжкою «Козак у рясі», що побачила світ у видавництві «Літопис-XX».

Вона складається з двох частин: дослідження самого Кулиняка «Аляскоман Агапій Гончаренко» й унікальної пам'ятки української мемуаристики – «Споминок» самого Агапія Гончаренка, яку він написав 1894 року. Українському читачеві вони практично невідомі, це фактично їх перша публікація в сучасній Україні. Чим цей діяч відзначився?

Агапій (Андрій) Гончаренко (Гумницький) був першим

перекладачем поезій Тараса Шевченка англійською мовою, послідовним пропагандистом його творчості на американському континенті. Священик революційних поглядів, що

займався просвітительською діяльністю і захищав права корінного населення Аляски (за це був названий «Аляскоманом»), він заснував першу у США українську друкарню, опублікував твори Кобзаря у своїх виданнях «Вісник Аляски» та «Свобода».

Директор Всеукраїнського благодійного фонду імені Петра Калнишевського Данило Кулиняк подарував кілька десят примірників «Козака в рясі» Національному музею Тараса Шевченка та іншим культурним закладам. Найближчим часом ця книжка надійде і в бібліотеки, оскільки Фонд вирішив передати її безкоштовно. Фінансував видання підприємець і громадський

діяч Володимир Проценко. Цією книгою Фонд імені Петра Калнишевського, що цього року відзначає своє десятиріччя, разом з київським видавництвом «Літопис-XX» планують започаткувати серію брошур пізнавально-просвітницького змісту, доступних для малозабезпечених читачів, відродивши таким чином славні традиції популярної колись «народної бібліотеки», яка виходила за рахунок дрібних (тому й називалася «копійчаною») пожертв.

Варто підтримати цей благородний намір!

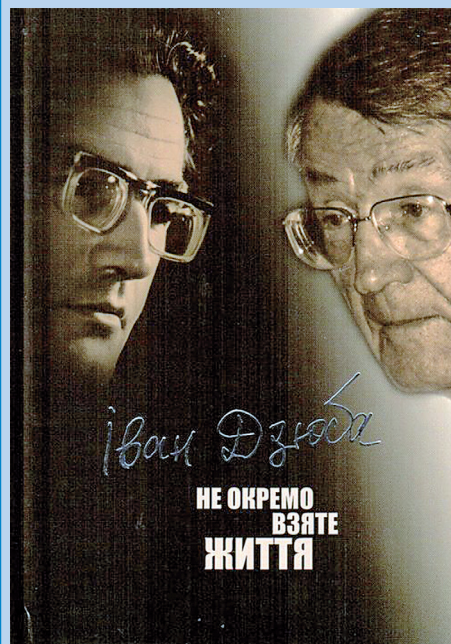
Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ,
директор Ірпінського
краєзнавчого музею

НОВИНИ

СВІТЛО ДУШІ ІВАНА ДЗЮБИ

Нещодавно у приміщенні Київського планетарію відбулась презентація нової книги академіка НАНУ, Героя України, лауреата Шевченківської премії, літературного критика Івана Дзюби «Не окремо взятє життя», випущеної столичним видавництвом «Либідь» за бюджетною програмою «Українська книга».

На презентації були присутні відомі науковці, літератори, громадські діячі. Так, Борис Олійник зазначив, що великі заслуги Івана Дзюби були б неможливі без всебічного сприяння чарівної і мудрої дружини пані Марти, якій і присвячено видання. Велике значення книги відзначив відомий діяч науки й освіти професор Максим Стріха, який вважає, що твір має привернути увагу до майже втраченої української Атлантиди в Донбасі, яку описав Дзюба.

Глибиною дослідження творчості Івана Дзюби вирізнявся виступ відомого письменника Володимира Базилевського. Він підкреслив оригінальність книги «Не окремо взятє життя», яка не вписується в жоден жанр. Але саме цим виданням дало змогу автору повніше виявити себе в контексті роду і народу, відкритися в нових якостях, таких, як талановитий оповідач, щемлива поетична душа, людина тонкого гумору.

На презентації були гості з-за кордону, зокрема кандидат філологічних наук Наталя Лебединська з Санкт-Петербурга та письменник-перекладач Сунь Юе, який переклав і твори наших земляків, наприклад, «Молитву» Миколи Гоголя, а тепер приглядається до творчості Тараса Шевченка та інших класиків. Цей професор Пекінського і Гонконзького університетів високо оцінив творчість Івана Дзюби, згадавши про його резонанс на весь світ книгу «Інтернаціоналізм чи русифікація», яка невдовзі після її оприлюднення була перекладена китайською мовою, як і англійською, італійською, російською та іншими мовами народів світу.

Мовознавець Павло Гриценко назвав Дзюбу не лише моральним авторитетом, але й моральним імперативом. Він підкреслив, що було б необхідно виділити більше коштів на видання таких цінних книг, як у Івана Дзюби, щоб вони виходили масовими накладками.

Василь ВАСИЛАШКО,
учений секретар правління
Товариства «Знання» України, член
НСПУ, заслужений журналіст України

з 1 до 7 квітня 2013 року

НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

www.opera.com.ua
Вул. Володимирська, 50, тел. 279-11-69 (каса)
2 – Ж. Бізе – Р. Шедрін «Кармен-сюїта»
М. Римський-Корсаков «Шехеразада»
3 – Complexions Contemporary Ballet
4 – П. Чайковський «Юланта»
5 – П. Чайковський «Лебедине озеро»
6 – Дж. Верді «Дон Карлос»
7 (12.00) – К. Хачатурян «Чіполліно»
7 (19.00) – М. Лисенко «Наталка Полтавка»
Вартість квитків: 20–300 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

www.ft.org.ua
Пл. Івана Франка, 3, тел. 279-59-21 (каса)
2 – Т. Шевченко «Назар Стодоля»
5 – Н. Казандакіс «Грек Зорба»
6 (12.00) – Г. Гладков, В. Ліванов, Ю. Ентін
«Бременські музиканти»
6 (19.00) – І. Франко «Перехресні стежки»
7 (12.00) – Г. Квітка-Основ'яненко
«Шельменко-денщик»
7 (19.00) – Я. Гашек «Швейк»
Камерна сцена імені Сергія Данченка
4 – Morituri te salutant (за В. Стефаніком) **прем'єра**
6 – «Момент кохання» (за В. Винниченком)
Вартість квитків: 20–250 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

www.rusdram.com.ua
Вул. Б. Хмельницького, 5, тел. 234-42-23 (каса)
1 – Р. Куні «Занадто одружений таксист»
2 – А. Чехов «Вишневі сад»
3 – Р. Куні «№13» (Шалена ніч, або Одруження
Пігдена)
4 – «Сто п'ята сторінка про кохання»
5 – Ж. Б. Мольєр «Уявно хворий» **прем'єра**
6 – Леся Українка «У полоні пристрастей»
(Камінний господар)
7 (12.00) – Р. Куні «Занадто щасливий батько»
7 (19.00) – Ф. Достоєвський «Дядечків сон»
Нова сцена
4 (20.00) – Л. Берфус «Янголято, або Сексуальні
неврози наших батьків»
6 (12.00) – А. Ніколай «Прощальне танго»
6 (18.00) – Е. Мазія «Ігри на задньому дворі»
7 (18.00) – В. Мухарьмов «Останнє кохання»
Сцена «Під дахом»
3 – «Олександр Вертинський. Бал Господній...»
5 – Л. Хюбнер «Справа честі»
7 – Й.-В. Гете «Страждання юного Вертера»
Початок вистав о 20.00
Вартість квитків: 10–200 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ДРАМИ
І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ ДНІПРА

www.drama-comedy.kiev.ua
Проп. Броварський, 25, тел. 517-89-80 (каса)
Основна сцена
2 – О. Островський «Не все коту масляна»
3 – І. Новак «Повернення блудного батька»
4 – А. Герні «Сільвія»
5 – І. Тургенєв «Найвище благо у світі...»
6 – І. Губач «Корсиканка»
7 – І. Шоу «Так скінчилося літо...»
Вартість квитків: 40–120 грн.
Мала сцена
1 (19.00) – П. Нотт «Дві дамочки в сторону півночі»
прем'єра
6 (15.00) – А. Крим «Дзвінок з минулого»
7 (15.00) – Н. Птушкіна «Ти, якого любить душа моя...»
Вартість квитків: 80–100 грн.
Вільна сцена
www.vilnasцена.kiev.ua
Вул. О. Гончара, 71, тел. 486-80-40
5 (20.00) – О. Єрнев «Вечір з гарненькою
та самотньою» **прем'єра**
6 (19.00) – «Там бути тут» (за Д. Хармсом)
7 (19.00) – Я. Пулинович «Наталчина мрія» **прем'єра**
Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРЕТИ

www.operetta.com.ua
Вул. Велика Васильківська, 53/3, тел. 287-26-30

4 – Й. Штраус «Летюча миша»
5 – Ф. Лоу «Моя чарівна леді»
7 – П. Абрахам «Бал у Савойї»
Вартість квитків: 20–150 грн.
У приміщенні театру
2, 3 – Ladies' Night
6 – М. Булгаков «Собаче серце»
(вистава за участі російських акторів)

АКАДЕМІЧНИЙ МОЛОДИЙ ТЕАТР

www.molody.kiev.ua
Вул. Прорізна, 17, тел. 278-73-92 (каса)
6 – Е.-Е. Шмітт «Загадкові варіації» **прем'єра**
7 – А. Крим «Квартет для двох»
Камерна сцена
2 – М. Шизгал «Любов'ю!»
3 – І. Карпенко-Карий «Наймичка»
4 – К. Малініна (за Г. Маркесом)
«Очі блакитного собаки»
7 (14.00) – Ф. Шмідт, Г. Штаудахер «КомА» **прем'єра**
Вартість квитків: 40–100 грн.
У приміщенні театру
5 – Е.-Е. Шмітт «Маленькі подружні злочини»
(Roseau Theatre)

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

www.musictheatre.kiev.ua
Вул. Межигірська, 2, тел. 425-31-16
6 (12.00) – П. Чайковський «Лебедине озеро»
6 (19.00) – Київ Модерн-Балет: «Кармен. TV»
(на музику Ж. Бізе)
7 (12.00) – С. Баневич «Дванадцять місяців»
Вартість квитків: 20–150 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
ЮНОГО ГЛЯДАЧА НА ЛІПКАХ

www.tuz.kiev.ua
Вул. Липська, 15/17, тел. 253-62-19
5 (12.00) – М. Твен «Пригоди Тома Соєра»
5 (19.00) – «Над прірвою...» (за Дж. Селінджером)
прем'єра
6 (12.00) – А. Чубарова, І. Єгорова
«Королівна фантазерів»
6 (19.00) – А. Чехов «Вишневі сад» **прем'єра**
7 (12.00) – Ю. Чеповецький «Добрий Хортон»
Мала сцена
3 (19.00) – А. Курейчик «Обережно, жінки!»
4 (12.00) – І. Стрельнікова, І. Стежка
«Вождь червоношкірих»
4 (19.00) – М. Гоголь «Шинель»
7 (19.00) – А. Курейчик «Людина та Вічність»
Вартість квитків: 35–70 грн.

КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.akadempuppet.kiev.ua
Вул. М. Грушевського, 1а, тел. 278-58-08
6 (11.00) – Я. Мірсаков, М. Туровер
«Про сміливе Поросятко»
6 (13.00) – В. Швембергер «Марійка і Ведмідь»
6 (15.00) – Ю. Єлисеєв «Сембо»
6 (17.00) – М. Астрахан, Є. Жуковська
«Нові пригоди Піфа» **прем'єра**
7 (11.00) – М. Петренко «Про Курочку Рябу та Сонечко
Золоте»
7 (13.00) – Г. Усач «Наш веселий Колобок»
7 (15.00) – Л. Розумовська «Русалонька»
7 (17.00) – Ю. Сікало (за Ш. Перро)
«Кіт у чоботях»
Вартість квитків: 40 грн.

Вистави для дорослих
5 (19.00) – М. Старицький «За двома зайцями»
Вартість квитків 50 грн.

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.puppet-theater.kiev.ua
Вул. Миропільська, 1, тел. 513-15-00
6 (11.00, 13.00) – Брати Грімм «Бременські музиканти»
7 (11.00, 13.00) – Г. Усач, С. Єфремов «Котик та Півник»
Вартість квитків: 30 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР «КОЛЕСО»

www.koleso.teatr.kiev.ua
Андріївський узвіз, 8, тел. 425-04-22
2 – «У Києві на Подолі, або «Где ві сохніте белью?»
3, 4 – «Ніч кохання» (за С. Васильченком)
6, 7 – І. Тургенєв «Місяць на селі»
Камінна зала
5 – Францобель «Приборкання норволівої»
прем'єра
Вартість квитків: 40–120 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР НА ПОДОЛІ

www.theatreonpodol.com
Андріївський узвіз, 206, тел. 425-54-89
Театральна вітальня
2 – Т. МакНеллі «Я – Марія Каллас»
4 – О. Гремінна «Очі дня» **прем'єра**
5 – А. Крим «Льовушка»
6 – О. Петров «Ніч для двох»
Вартість квитків: 50–70 грн.
**У приміщенні Малої зали Палацу
мистецтв «Україна»**
3 – М. Гоголь «Мертві душі»
7 – О. Вампілов «Минулого літа в Чулимську»
прем'єра
Вартість квитків: 70–90 грн.

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЧНА МАЙСТЕРНЯ
ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА «СУЗІР'Я»

www.suzirja.org.ua
Вул. Ярославів Вал, 146, тел. 272-41-88
1 – Ж.-Ж. Брікер, М. Ласер
«Те, що приховують французи»
2 – І. Афанасьєв «Самотня леді»
3 – С. Чуприна «Цветаєва + Пастернак»
5 – Й. Бродський, О. Вертинський, О. Галич та інші
«Нізвідки з любов'ю» **прем'єра**
6 – Т. Вільямс «Страх бажання» **прем'єра**
7 – Е.-Е. Шмітт «Оскар – Богу»
Початок вистав о 19.00
Вартість квитків: 50–150 грн.
Мікросцена
Вул. Ярославів Вал, 16
4 – Ф. Саган «Колучка»
6 – Р. Білецький «Розмова, якої не було»
Початок вистав о 19.30
Вартість квитків: 50 грн.

НОВИЙ ТЕАТР НА ПЕЧЕРСЬКУ

www.newtheatre.kiev.ua
Вул. Немировича-Данченка, 5, тел. 285-65-50
5 (19.00) – В. Пелевін «П'ять оповідань Пелевіна»
6, 7 (18.00) – «Salida Cruzada – 8 кроків танго»
Вартість квитків: 80 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ТЕАТРАЛЬНОГО
МИСТЕЦТВА ІМЕНІ ЛЕСЯ КУРБАСА

www.kurbasa.org.ua
Вул. Володимирська, 23в, тел. 279-50-69
1 (16.00) – «Катерина» (за Т. Шевченком) **прем'єра**

КИЇВСЬКИЙ ТЕАТР «АКТОР»

www.teatr-aktor.kiev.ua
Вул. Велика Житомирська, 40, тел. 362-50-50
3 (19.00) – А. Герні «Листи кохання»
7 (17.00) – У. Гібсон «Гітель і Джеррі»
Вартість квитків: 50 грн.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР

www.nut.kiev.ua
Вул. Михайлівська, 24ж, тел. 279-32-78
5 – А. Арканов, Г. Горін «Маленькі комедії великого дому»
6 – А. Чехов «Беззахисні створіння»

7 – Ж. Кокто «Читай, читай свою газету» **прем'єра**
Вартість квитків: 70–80 грн.

Театр «Божья коровка»
6 – А. Пушкін «У Лукомор'я»
7 – В. Орлов «Золоте курчатко»
Початок вистав о 12.00
Вартість квитків: 40–60 грн.

КИЇВСЬКИЙ ТЕАТР-СТУДІЯ «МІСТ»

www.teatr-mist.org.ua
У приміщенні культурного центру видавництва «Смолоскіп»
Вул. Межигірська, 21, тел. 230-25-09
5 (19.00) – Н. Неждана «Одинадцята заповідь,
або Ніч блазнів»
6 (15.00) – О. Вітер «Станція, або Розклад бажань
на завтра»
Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР «БРАВО»

www.teatr-bravo.kiev.ua
Вул. Олесь Гончара, 79, тел. 486-40-22
5, 6, 7 – Одруження **прем'єра**

КЛАСИЧНИЙ ХУДОЖНИЙ АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ТЕАТР

www.teatrkhateat.kiev.ua
тел. 247-48-10
У приміщенні Будинку актора
3 – С. Кисельов, А. Рушковський «Єврейський годинник»
7 – Вечір романсу «Ностальгія»
Вартість квитків: 50–70 грн.

КИЇВСЬКИЙ ТЕАТР «ЗОЛОТІ ВОРОТА»

www.zoloti-vorota.kiev.ua
У приміщенні Академічного театру ляльок
Вул. М. Грушевського, 1-а
4 – Ж. Ануй «Єврідика»
Вартість квитків: 60 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ БУДИНОК ОРГАННОЇ
ТА КАМЕРНОЇ МУЗИКИ

www.organhall.kiev.ua
Вул. Велика Васильківська, 77, тел. 528-31-86
2 – І. Харченко (орган)
3 – З. а. М. Ліпінська (меццо-сопрано), з. а. Бурятії
Л. Реутова (ф-но), н. а. В. Кошуба (орган)
4 – В. Балаховська (орган)
6 – Ансамбль класичної музики імені Б. Лятошинського

НАЦІОНАЛЬНА ФІЛАРМОНІЯ УКРАЇНИ

www.filarmonia.com.ua
Володимирський узвіз, 2, тел. 278-16-97 (каса)

1 – Концерт «Opera and Jazz»
3 – Дні азербайджанської культури в Україні
4 – Київський камерний оркестр, Г. Мороз (кларнет),
Б. Стельмашенко (флейта), Н. Окуєва (арфа)
5 – Абонемент № 10. «Симфонічний вимір».
Академічний симфонічний оркестр НФУ,
І. Тимченко (ф-но) Іспанія
6 – VII Міжнародний фестиваль мистецтв
«Діалоги культури». Київський камерний ансамбль
«Контрасти Київ-Класік», н. а. Є. Басалаєва (ф-но),
з. а. О. Дмитренко (орган), О. Смовж (скрипка),
Д. Харитоновна (ф-но), А. Полуденний (віолон-
чель), А. Яковенко (ф-но), Камерний хор дівчат
КССМШ ім. М. Лисенка
7 – Концерт циклу «Педагог і його учні».
З. а. Н. Толпиго (ф-но)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦИРК УКРАЇНИ

www.circus.kiev.ua
Пл. Перемоги, 2, тел. 486-39-27 (каса)
Програма «Від серця до серця»

Примітка. У репертуарі можливі зміни
Підготувала Алла ЯКОВЕНКО

Олександра ТЕЛІЖЕНКО

Основи національної культури

(Продовження. Поч. у № 43, 2012)

МИСТЕЦТВО СКІФСЬКОГО ПЕРІОДУ

Мистецтво скіфського періоду пропонує свій спосіб осмислення світу і є досить універсальним для культури, яка базується на міфологічному мисленні. Це явище можна охарактеризувати так: його викликала соціальна еволюція, що потребувала своєї системи знаків для вираження міфологічної картини світу. Не маючи раніше зображального еквіваленту, вона позичила його в сусідів, але трансформувала по-своєму. Цей синтез породив оригінальне, самобутнє явище в культурному надбанні європейських народів – скіфський звіриний стиль, **славнозвісне скіфське золото**.

Спадщина скіфського золота надзвичайно багата. Скіфи не будували святинь чи палаців. У них освячувалось кочівне життя – оспіване, верифіковане, що, напевно, вважалося однією з найкращих форм людського побутування.

До шедеврів світового мистецтва належить **золотий гребінь із кургану Солоха** (Запорізька обл.). Гребінь має висоту 12,3 см, ширину 10,2 см. Виявлено пам'ятку 1913 року (розкопки М. Веселовського). Верхня частина гребеня являє собою скульптурну пластику двостороннього рельєфу, що зображає динамічну батальну сцену, прекрасно закомпоновану в

навкругову композицію. Батальна група – зображення трьох воїнів: один – верхи на коні вбиває іншого воїна, який нападає на нього спереду; його поранений кінь лежить під ногами вершника. Третій воїн із мечем поспішає на допомогу вершникові. Композиція становить гармонійно організовану скульптурну групу, сповнену руху і динаміки. Відділяє функціональну частину гребеня від його верхньої частини, тобто декоративного завершення, своєрідний ажурний фриз. Його ажурність досягнута завдяки чергуванню ритмічно розташованих фігурок лежачих левів та вільних просторів між ними.

Сьогодні чи не найвідомішим у світі зразком мистецтва скіфів є **золота пектораль** із кургану Товста Могила, яку спеціалісти вважають найбільшим відкриттям археології XX століття. Курган Товста Могила на терені м. Орджонікідзе розкопано 1971 року археологом Борисом Мозолевським. У дромосі кургану біля самого спуску, в раніше вже пограбованій поховальній камері, і було знайдено цей шедевр.

Золота пектораль – нагрудна прикраса ритуального характеру, серед пам'яток скіфського золота має тільки один аналог – золоту пектораль із кургану Велика Близниця, що, імовірно, належить одному і тому самому авторові. Пекторалі, як своєрідний вид прикрас, відомі в мистецтвах Єгипту, Близького Сходу, Кавказу, Ірану, Фракії. Їх можна зустріти навіть серед золота Перу. Золота пектораль місяцеподібної форми, закінчена з боків високохудожнім кріпленням, має три поля, розділені чотирма крученими гривнями. Останні становлять тектонічну основу для ажурних золотарських композицій, до яких вони прикріплюються.

Ось як описує пектораль її «батько», першовідкривач, археолог і поет Борис Мозолевський: «Перед нами була річ справді небачена. Вага пекторалі 1 150 грамів, діаметр 30,6 сантиметра.

Усе її поле поділене на три місяцеподібні яруси за допомогою витончених порожнистих трубок, що є каркасом виробу. Нижній і верхній яруси заповнювали скульптурні композиції, середній оздоблено насиченим рослинним орнаментом, закріпленим на плоскій платівці. Увесь витвір до найменшої деталі виготовлено із золота 958 проби, що має чистий сонячний колір.

У центрі нижнього ярусу – три сцени боротьби коня з двома грифонами, що напали на нього. Найбільш трагічну з них розташовано посередині. Далі за ними – поєдинок дикого кабана (праворуч) та оленя (ліворуч) з леопардом і левом, за якими зображено гонитву собаки за зайцем. Мов жмутком світла художник вихопив з темряви цей жахливий світ терзання. Отож, чим ближче до кінця, то він дедалі зменшується й затихає: перед зайцями, мов одвічні символи музичної тиші степу, сидять уже звернені один до одного коники-стрибунці, самець і саміця. Завершуючи композицію ідейно й стилістично, вони водночас становлять природний перехід до середнього поясу зображень, який відбиває святкове буяння природи.

Золота пектораль

Модельювання фігур тварин відзначається пластикою вільності ліплення, поміркованою узагальненістю рухів і форм, через що кращі сцени композиції набувають монументального звучання, не втрачаючи при цьому безпосередності й життєвості.

Буяння рослин на золотій платівці середнього ярусу посилюється великими квітами, інкрустованими блакитною емаллю, та п'ятьма скульптурками птахів, зображених у найневимушеніших позах, що створює настрій росяної вранішньої тиші, пронизаної першими сонячними променями. Середній ярус становить з нижнім поясом єдину картину і разом з тим править за чудову ритмічну перебивку між поданими великим планом зображеннями нижнього й верхнього поясів, пов'язуючи весь витвір у розгорнуту поему.

Фокусом усього твору є середня сцена верхнього ярусу, де двоє роздягнених до пояса чоловіків шийють хутряне вбрання, розтягнувши його за рукави. Для урівноваження композиції й заповнення вільного простору над вбранням повішено горит з луком і стрілами. Другий горит лежить біля ноги правої фігури. Окуття горитів містять мікроскопічні сцени боротьби героя з чудовиськом. Лівий скіф стоїть навколішках, спина його на третину повернена до глядача. Лівою рукою він тягне до себе вбрання, у правій тримає голку, яку можна помітити лише із зворотного боку. Кучеряве волосся майстра відкинута назад і перев'язане широкою стрічкою, як у царя з кульбського келиха. Обличчя вкрите густою кучерявою бородою, під очима – великі набрякові міхури. У всій фігурі чоловіка відчувається якась надломленість і прихована хворобливість. Навіть поперек його перев'язано товстою хусткою».

(Далі буде)

(Продовження. Поч. у № 14–16, 2011)

СПРАВА – ДІЛО – РІЧ

Останнім часом іменник *справа* майже витиснув з ужитку слово *діло*. Багатьом здається, що лексеми синонімічні, але *справа*, мовляв, звучить якось поважніше. Тому й пишуть: «Знається на своїй *справі*», «Майстер своєї *справи*». Як вважав наш видатний мовознавець Борис Антоненко-Давидович, справді, бувають випадки, коли ці слова – тотожні, наприклад, можна сказати: «Я прийшов до вас у такій *справі*» або «Я прийшов до вас із таким *ділом*». А от у перших двох фразах треба було поставити *діло*: «Знається на своєму *ділі*», «Майстер свого *діла*». Чому? Бо під словом *справа* розуміють сукупність планів і намірів здійснити чи виконати щось: «За добру *справу* варто добре постояти» (прислів'я), «За всякими *справами* ви нічого не пишете про себе» (Михайло Коцюбинський). А вживаючи лексему *діло*, зазвичай мають на увазі якусь працю: «*Діло* в неї наче горіло в руках» (Іван Нечуй-Левицький), «*І діла* не зробить, і час ізгайнує» (з живих уст).

На слово ж *річ* як відповідник російського *дело* ми часто натрапляємо в класиці («Давня ця *річ*: мабуть, літ сорок тому буде» – Олександр Кониський), у фольклорі («Лицарська *річ* – у бою полягти» – приповідка), в нашій

На горіхи від Рогози

сучасній оригінальній і перекладній літературі.

Борис Антоненко-Давидович настійно рекомендував відповідно до російських висловів: *В чем дело? Дело в том, что...* вживати українські: *У чому річ? Річ у тім (тому), що...*, а не *В чому справа? Справа в тім (тому), що...*

Просьба – прохання

Збігаються у значенні ввічливе звертання до когось, щоб добитися чогось. Але коли йдеться про письмове клопотання, заяву, складену за офіційно встановленою формою, в сучасному мовленні переважає *прохання*. Щодо дієслів *прошу* (наголос на першому складі), то вони розрізняються стилістично. Тільки *прошу* (наголос на першому складі) є синонімом до *будь ласка. Прошу (будь ласка) заходьте*.

Одержувати – діставати – здобувати

Хоча в літературній мові точно встановлених і всеохопних критеріїв використання кожного з цих дієслів немає, однак узвичаєно, приміром, що *пенсію одержують, по заслугі дістають, освіту здобувають, а популярність набувають*. Отже, *одержувати* (отримувати) доречно в контексті, де йдеться про конкретний фізичний, матеріальний об'єкт, про те, що

надсилається, вручається, або про дію систематичну. *Одержувати листи, книжки в бібліотеці, зарплату*. А також тоді, коли мовиться про вироблення, вирощення чогось, результат певних дослідів. *Одержати високий урожай, одержати новий сплав металів*. Але стилістично невдало є вислови типу *одержати (отримати) кулю, отримати догану, отримати можливість* тощо. Тут на місці буде *дістати*.

Діставати переносно вживається в двох значеннях: 1. Відшукати, здобувати щось, долаючи труднощі. *Діставати потрібні відомості, діставати допомогу, діставати роботу, діставати гроші*.

2. Як синонім слова *одержувати*. «Альпіністи *дістали* наказ вирушити в похід». Найчастіше це дієслово в другому значенні поєднується з іменниками, що виражають абстрактні поняття. *Дістати визнання, дістати моральне задоволення*.

Здобувати здебільшого теж виступає з іменниками абстрактного значення і має виразне семантично-стилістичне забарвлення – відтінок одержання чогось із затратою енергії, зусиль. *Здобувати перемогу, здобувати науковий ступінь, здобувати звання лауреата, майстра спорту*. Окрім того, передає зміст оволодівати чимось у бою. *Здобувати місто, здобувати ворожі bastioni*.

Виборний – виборчий

Виборний – який визначається, обирається голосуванням на якусь посаду або для виконання певних обов'язків; якого заміщують шляхом виборів, а не призначення. *Виборна посада, виборна служба, виборна особа, виборні представники*. *Виборчий* – який стосується проведення виборів та різних заходів, пов'язаних з ними. Вживається зі словами: *бюлетень, голос, закон, округ, агітація, дільниця, кампанія, комісія, платформа, система, справа, урна, право, збори* тощо.

Ринок – базар

Збігаються у значенні місце роздрібною торгівлі продуктами сільського господарства і товарами широкого вжитку, але розрізняються вживанням: в офіційно-діловому мовленні перевага надається слову *ринок*. *Бессарабський ринок, Володимирський ринок, Лук'янівський ринок, критий ринок*.

Тільки *ринок* використовується як політично-економічний термін. *Світовий ринок, зовнішній ринок, ринок збуту, теорія ринків*.

Тільки *базар* уживається у значеннях: 1. Торгівля спеціальними товарами перед святами або в період найбільшого попиту на них. *Книжковий базар, новорічний базар, шкільний базар*. 2. Переносно: шум, гам, голосні безладні розмови.

(Далі буде)

ЕТНОГРАФІЧНИЙ СЛОВНИЧОК

Ванькир (валькирчик, валькир) – невеличка кімната в хаті, відокремлена від світлиці (великої кімнати) стіною.

Варенуха – старовинний різновид горілки. Її виготовляли з медом та корінням.

Варяги – давньоруська та візантійська назва скандинавів.

Васильки (василечки) – кушова рослина із запашиними квітами. Часто використовується в різних обрядах: у весільному обряді васильками квітчають голову молодої та весільне гільце; з охороною метою засушені квіти васильків вішають в хаті над входними дверима та заквітчують ними ікони; використовуються в народній медицині.

Ватра – вогнище, багаття.

Вводни – духовне очищення породіллі в храмі на сороковий день після пологів. Так колись очищали ще й бабуповитуху.

Великий (Небесний) Віз – народні назви сузір'я Великої Ведмедини.

Великий Луг – у період Козаччини – назва низовини на Лівому березі Дніпра, нижче острова Хортиці. Тут козаків із Запорозької Січі випасали коней та худобу. В українських народних піснях Луг величають батьком. Символізує він волю і безпеку, а ще отчу сторону: «Ой, повій, вітре, з Великого Лугу, суши наші сльози, облегли кайдани, розбий нашу тугу».

ВІД ДІДІВ-ПРАДІВ

«Завіяло, замело, тільки стежка у село. Та нічого дивного. Колись старі люди казали, що весна приходить аж після Теплового Олексія – це свято буде 30 березня. А раніше чого нарікати на примхи природи? Насипало трішки снігу, позамітало машини... Так раніше хати по стріху замітало! Та скільки б цього білого добра не випало – сонце на небі все вище, гріє повесняному і крізь морозний вітер. Нехай діти ще трішки покатаються на санчатах, дорослі повідкидають сніг. Та все ж, скільки сніговіям не мести-замітати, – весна обов'язково прийде.»

А з нею і весняні свята, звичаї, традиції та обряди.

29 березня – «Трапляється в березні год, що в ньому сім погод».

30 березня – Теплового Олексія. Так у народі називають день Святого Олексія, чоловіка Божого. Господарі намагалися цього дня не працювати – «щоб не розгнівати весну», і лише бджолярі навідувалися до своїх пасік. Хлібороби зранку, одягнувшись у святкове, вітали одне одного з весною. І хоча особливих релігійних урочистостей і не відзначають, більшість селян не працювала, хіба дехто перевіряв польовий інвентар. Якщо тепло та сонячно – бджолярі виносять вулики на двір. Якщо ж весна, як і цьогоріч, пізня, пасічник, було, іде в бджільник, торкає рукою кожен вулик та промовляє: «Ну-те, ви, бджоли, готуйтеся, прийшла пора, летіть, не лінуйтеся. Приносьте густі меди, рівні воски та часті рої Господові Богів на офіру во славі, а мені, рабу Божому, на пожиток во віки віків. Амінь».

Ось яка оповідка записана Олексою Воропаєм колись на Полтавщині: «Як вийти рано-вранці на Олексія до річки і тишенько стати на льоду, то можна почути і побачити, як щука-риба хвостом лід розбиває. Її можна піймати руками, але – гріх! Хто піймає – тому вже не рибалити, не піде йому риба на руку, тікатиме». Рибалки святкують Теплового Олексія, «щоб риба на руку йшла». Пошановували цей день і мисливці. Казали, що цієї пори вилізуть із свого лігва ведмеді та йдуть шукати поживи. А ще, буцімто, лисиці переселяються зі старих нир у нові. Декілька днів ходять вони начебто сліпі й глухі: «ходять, як у мареви, – їм, бач, кури сняться». Саме зараз десь повертаються із вирю журавлі. Щоб зупинити цих птахів (щоб вони оселялись біля хат та господ), дітлахи, побачивши клин, кидали червоний пояс та вигукували: «Колесом, колесом, над червоним поясом!» Якщо птахи облетять кілька разів над цим місцем, то далі нібито не полетять. На Поділлі дівчата, вперше побачивши журавлиний ключ, не забували називати їх веселиками. Яка забуде і назве журавлями – буде журитись цілий рік. А на Київщині ті ж дівчата кидали поперед себе або піднімали догори хустки, на яких

нав'язували вузлики: «Журавлі, журавлі, а ми вам дорогу перев'язали!» Цим вони також намагалися завернути цих птахів до свого села, адже щаслива та хата і родина, біля якої журавель гніздо в'є.

31 березня – Кирила. «Кирила Явдоха обдурила – запросила в гості, а сама на печі гріє кості». Добре зачинали ворота – «щоб зима не повернулася». Бувають ще й заморозки. А якщо буде «теплий квітень, мокрий май – то і хліба урожай». От і зустрічимо другий весняний місяць.

Цвітень, краснець, водолій, а ще лелечник: «Прилетів лелека – приніс весну здалека». З історії: колись березнем називали саме квітень. У літературній мові назва «квітень» з'явилася лише у XVI столітті, а іменувати так четвертий місяць року стали на початку минулого століття. У різних регіонах України були свої назви цього місяця: краснець, лукавець, снігогін. Як свідчать історичні джерела, найдавнішою назвою був цвітень. Схожі назви зустрічаємо і в інших слов'янських народів: у болгар – цветник, сербохорватів – цвьотань, поляків – квєчень, чехів і словенів – кветень. Наші сусіди – білоруси – називають цей місяць поетично і красномовно – красавік. Якщо в селі біля хати проклюнулись з-під снігу квітпівники, «то весна прийшла до порога». Хлібороби готуються до виходу в поле – першим сіють ячмінь, про який казали: «Кидай мене у болото – виросту, як золото; кидай мене у грязь – будеш, як князь». «Квітневий цвіток ламає льодок». «Квітами милуйся, а землею радуйся».

1 квітня – Дарини і Хризанта. «Дарія літо дарує».

2 квітня – «Хто квітень змарнує, тому в серпні ой, як невесело».

3 квітня – Качальник. Качалися по полю, благали його, щоб родило гарне зерно, а не кукіль-траву.

4 квітня – Василь сонячний, капає з дахів. А ось кілька квітневих прикмет, коротко- та довгострокових прогнозів:

- якщо весна пізня – влітку переважає холодна погода;
- якщо жайворонки багато і довго співають – утримається ясна погода без опадів, якщо цих птахів не чути від самого ранку – чекай негоди;
- зазеленів березовий гай – час пересяджувати дерева;
- ластівки почали лаштувати гнізда – настало стійке тепло;
- перелітні птахи прилітають зграями – на дружню весну.

ІМЕННИКИ ЗА ПРАВОСЛАВНИМ КАЛЕНДАРЕМ

29 березня – Олександр, Трохим.

30 березня – Олексій, Марко, Зосим.

31 березня – Кирило, Трохим.

1 квітня – Інокентій, Клавдій, Клавдія, Дарина, Одарка.

2 квітня – Світлана, Параскева, Микита.

3 квітня – Кирило, Хома, Яків, Іван.

4 квітня – Василина, Клавдія, Василь, Сергій.

Підготувала

Тетяна ШНУРЕНКО

ІНФОРМАЦІЯ СЛУЖБИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Шановні наші Читачі і Передплатники!

Наші видання виходять регулярно і запланованими тиражами

У продажу журнали «Театрально-концертний Київ» (березень) «Українська культура» № 3, «Пам'ятки України» № 3, «Музика» № 1 і «Український театр» № 1.

Наші видання можна придбати в кіосках «Преса» міста Києва, книжкових магазинах Києва, Львова, Харкова, Одеси, Чернівців, поштових відділеннях Київської області та обласних центрів. Також усі наші видання можна придбати в редакції.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТИТИ НАШІ ВИДАННЯ МОЖНА З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ

Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії ви можете за адресою: <http://presspoint.ua>. Така послуга можлива в будь-якій країні світу.

Наші телефони: (044) 498-23-64, моб. (067) 394-97-21, 386-56-63.

Культура і життя

Газета виходить щоп'ятниці

Передплатна ціна на 2013 р.:

квартал – 42,21 грн; півріччя – 82,77 грн; на 9 місяців – 124,23 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.

Передплатний індекс у Каталогі видань України

60969

Передплатні індекси інших наших видань: газета «Кримська світлиця» – 90269; журнали: «Українська культура» – 95220, «Український театр» – 74501, «Музика» – 74310, «Пам'ятки України» – 74401, «Театрально-концертний Київ» – 37112.

Довідки за тел. (044) 498-23-64; e-mail: nvu.kultura.porhun@gmail.com

Передплату можна оформити в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України, через передплатні агентства, а також у редакції газети

Газета «Культура і життя»

№ 13 (4533), 29 березня 2013 рік

Засновники: Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети «Культура і життя»

Видавці: ДП «Національне газетно-журнальне видавництво»

Адреса видавництва: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1; тел. +38 (044) 498-23-65

Генеральний директор Олександр Білаш

Головний редактор Людмила ГНАТЮК

Адреса редакції: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1; тел. +38 (044) 498-23-65

nvu.kultura@gmail.com

Виходить із 7 жовтня 1923 року. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації – КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Друкарня: ТОВ «Видавничо-поліграфічна компанія «Експрес-Поліграф», вул. Фрунзе, 47-б, корп. 2, Київ, 04080; тел. +38 (044) 417-25-93

Розповсюдження, передплата, реклама: тел. +38 (044) 498-23-64, +38 (050) 310-56-63

Портал <http://uaculture.com>

Передплатний індекс у Каталогі видань України **60969**

Склад Видавничої ради

Олександр Білаш – генеральний директор видавництва; Віктор Вечерський – заступник директора Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей; Максим Бударин – заступник директора Департаменту у справах релігій та національностей; Олена Воронько – начальник відділу театрального мистецтва Управління мистецтв Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; Ольга Дарибогова – начальник управління міжнародного співробітництва; Оксана Іонова – заступник начальника управління стратегічного планування

культурного розвитку та регіональної політики у сфері культури Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти – начальник відділу аналізу та прогнозування соціокультурного розвитку регіонів; Євгенія Крутоголов – начальник відділу монументального, образотворчого та народного мистецтва; Іван Мечков – заступник начальника управління мистецтв Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; Лариса Нікіфоренко – начальник відділу аналізу та прогнозування діяльності бібліотек Управління стратегічного планування культурного розвитку та регіональної політики у сфері культури, мистецтв та освіти; Лариса Петасюк – начальник управління правового забезпечення; Людмила Чумакова – заступник начальника управління справами – начальниця відділу взаємодії з Верховною Радою; Михайло Швед – заступник директора Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтв та освіти – начальник

управління мистецтв; Віктор Пасак – заступник генерального директора видавництва; Оксана Гайдук – головний редактор журналу «Українська культура»; Людмила Гнатюк – головний редактор газети «Культура і життя»; Ольга Голинська – головний редактор журналу «Музика»; Наталія Потушняк – головний редактор журналу «Театрально-концертний Київ»; Надія Соколенко – головний редактор журналу «Український театр».

Дизайн та верстка Сергія Задворного
Редакція залишає за собою право на редагування отриманих матеріалів без узгодження з автором. Думки авторів публікацій можуть не збігатися з позицією редакції.
Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів журналу тільки з письмового дозволу видавця.
© «Культура і життя»

Наклад 9500

Ціна договірної